

Tiszai Nagy Menyhért
Verseimmel, festményeimmel önmagamról

Verseimmel, festményeimmel önmagamról

Tiszai Nagy Menyhért

2016

Tiszai Nagy Menyhért:
VERSEIMMEL, FESTMÉNYEIMMEL ÖNMAGAMRÓL

Szöveg, versek: Tiszai Nagy Menyhért
Festmény illusztrációk: Tiszai Nagy Menyhért
Összeállító: Nagy Enzoe Zoltán
Grafikai munkák: Kovács Colos Pál
2016

FESTŐ ÁLVÁNNYAL

TESTAMENTOM

Ha egyszer majd minden Hold
és minden Nap elfogy
Ahol már én sem leszek
Te azért még légy oÃ
És szólíts és hívj vissza
Mondd gyere nézd
Telik a Hold és nő a Nap
S míg a hídon átérnek
Légy valóság a sok
Képzelet ala.

SZINTÉZIS

FESTMÉNY

Lettem hegedű
Kiszáradt
sírni nem,
csak dalolni tudó
fa.
Vagyok istent-kereső
gondolatomtól,
kék-álmokban fortyogó
ágyékomig feszített,
pattanni készülő
húrja
És az is,
mi a hegedűnek
nem tartozéka:
a kéz, a remegő,
vonót húrok
feszült útján vezető,
utat dalba csaló érzés.

...én a dallam,
én a hallgatója...

FÖLDSZERELEM

Teremtett valaki
vagy formált valami
ős-törvény ölen
egy igézet?
Olyan mindegy.
Rám maradt
minden színt magába fogadó
kezdetlen kezdeted káosza,
remény-szürkéséged.
Adtad magad értem,
adom magam érted.

Ki tudta, mi lesz belőled -
már mindegy.
Szeretlek
s nézd,
hogyan jobban értsed:
tekintetem
csak rögeiden pihen
s arcomon a képed.

Ki tudta mi lesz belőled?
Ki tudta mi lesz belőlem?
Fogalommá se merlek gyúrni,
megmaradsz sejtésnek.

Hiába minden égi szerelem,
ha szólsz, én visszatérek
anélkül, hogy tudnám –
mi lesz belőled.

SZERELEM

A KISFIÚ

TESTVÉREK

GYERMEKKOROM

Tenyérnyi udvaron
végtelen tér voltál.
Sóhaj-éveimben
az udvar nőtt-e meg,
vagy te zsugorodtál?

Gyermekkorom –
világ-nagy kert,
édeni almák,
sárga, nyári homok,
építőkockák...

Romjaid közt szedegetve
jövő álomfonalával
szédelegve szövöm
jelenemet össze...

ANYA FIÁVAL

KISLÁNY

ZOLI BÁTYÁMMAL

EGY ÚT EMLÉKE

Kisszekérbe ültetett
úgy húzott Agárdig
Mint egy tündér ment előttem
Táltos-haja üstökös az égen
Szemébe sütött a délutáni nap

Én elaludtam
Álmodtam gyönyörűt:
valahol gyémántcsengettyűk
daloltak

Fejem a szekéren hátrahanyatlott
s elvesztettem a kedvenc kalapot
amit nekem a zsidónál vett
Sokáig morzsolták
az utat a keskeny kerekek
és sírtam ahogy fölédtem
a kalapot s a csengettyűt kerestem

Szőlősorok hátán
véhasszonyok nyarán
mielőtt a Nap a domb mögé esett
vélem sírt anyám is
és magához szorítva
puha karjára vett

AZ UTÓD

ILDIKÓ

SZÉP VOLTÁL

Szép voltál
mint kisgyermek halála.
Sarkcsillaggal ékes,
dér-fátyolú éj
tarlóra omlása.
Haja kibomlása.

Szép voltál
mint távoli szigetek.
Ég és tenger csókján
fehér pont vitorlák
le a mélybe esnek.
Sosem érkezek meg...

Szép voltál
mint megkezdett dallam
soha-folytatása;
égre hajított kő
el le-fordulása.

Szép voltál
mint gyerek szöszke hajam,
s kezem formázta,
udvaron maradt
agyagmadaram.

Szép voltál...

Szép maradsz,
mint templom
kitörött ablaka:
ábránd – szél-kapuja...

Hallgató sípon
bolyongó, botló
fáradt kántor ujja...

Nem száll ének.
Csenddé magasztosult
az isten-dícséret...

A KISGÉRESI PINCÉK

SZÉP HAZÁMBÓL

Egyedül indulok a Tisza partjáról
nád van itt fűz szúnyog meg sár
Hatkilométeres Tisza partjáról
Egyedül szép hazámból
Hallgató prófétának
Háromkirályok egyike
A Lucifer...
Szép hazámból

Az ürülék neve itt ganaj
A vakaródzó tetves
Az álmodó lusta
A szomjúság temploma korcsma
A táltos éhesen kérődző emlék
a költő

olyan nincs
Mind meghalt
Szépségesen szép hazámból
Árpád fiának talpa alól
Fanyar örömmel hogy ott voltam
dilemmával hogy kimásztam
A templom tornyából messze lestem
Most a tornyot keresem

Maradtam magamnak

Szép hazámból
Kezdsnek folytatásnak befejezésnek
Indulásnak érkezésnek
Zárt ablakok álmának
Várakozó várakozásnak
Két nemlétező hely betöltése után
Harmadállásnak
Akasztófa-kötél éhségének
Éhes akasztófa kötelének
Mindkettő semmijének
Harangkondulás közti hallgatásnak
Két hallgatás közti csendnek

Szépségesen szép hazámból egyedül
Szépségesen szép hazámba
Magamra váró meg-nem-érkezésnek
Lakatlan házon ajtócsengetésnek
Messiást hívó magam-messiása
Szerelmem öntetszolgése
Egyhelyből tekintgetése
Álmodó szemmel
Kinyújtott kezemre nézni
s ujjam hegyéről
Homlokomhoz térni

BODROGKÖZI TÁJ

PARÓKIA GÉRESBEN

A PALÁNK VÉGÉN

Tekinteted a deszkapalánkon
fut végig
s a mező zöldjébe vesző
fákon pihen meg
Zöld zöldet ölel lágyan
Lágy fűvé lesz
torony és hegy

A palánk végén
semmi sem pöröl veled

VIHAR ELŐTT

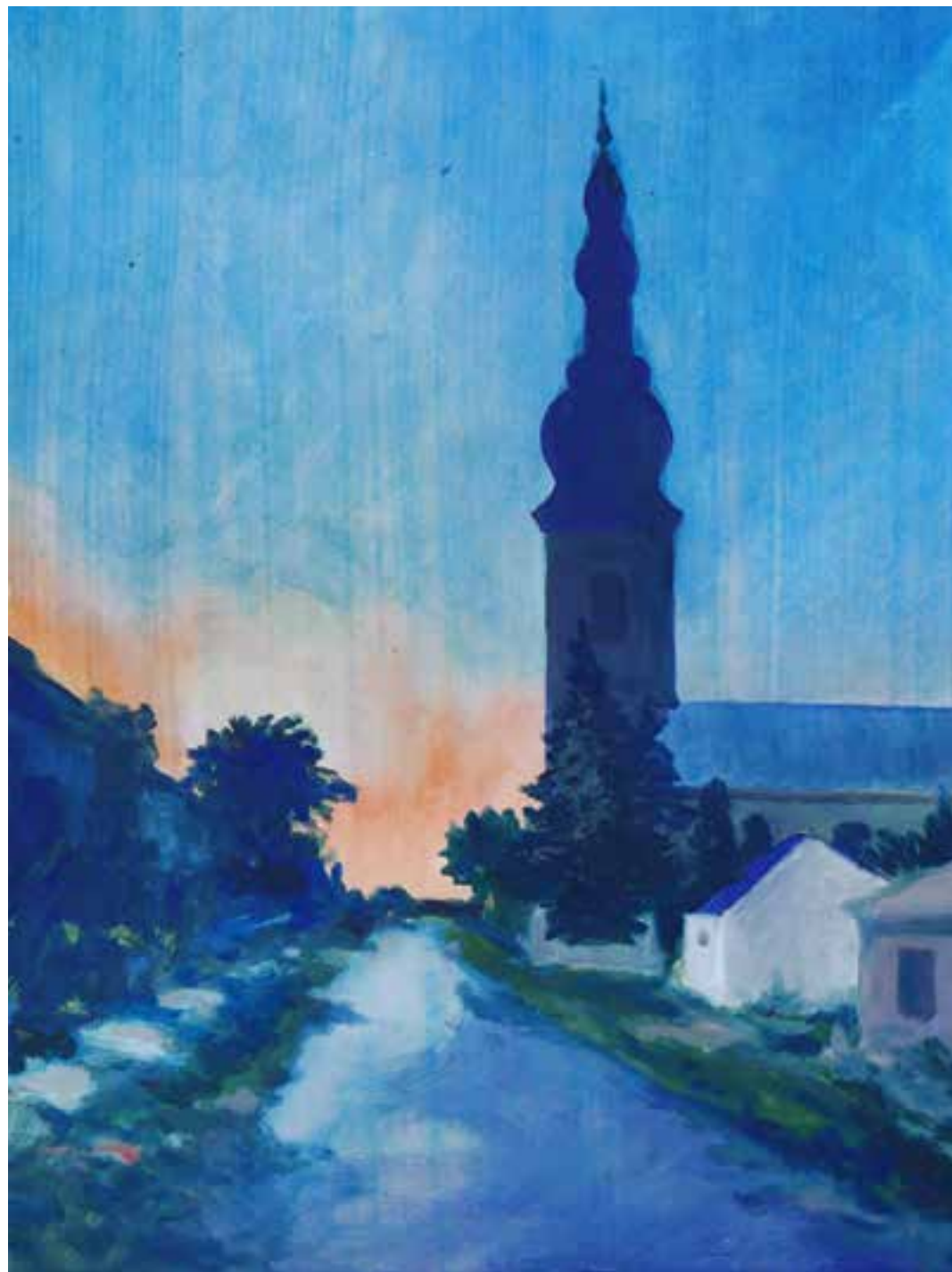

AZ ÉG A FÖLDDEL

mindenütt összeér.

Csodás titok helye,
hol szerelemre kelve
egymásra borulnak!
Szerelmük fókuszában
életem ég.

Meglesni futok
mióta már!
De csak titkuk kísér,
mert
ahol állok,
a földtől mindig
oly messze az ég!

A KISGÉRESI TEMPLOM

TÉLESTI SÉTÁN

Mily tág a tér!
A nyáresti kék mily meleg!
Mindent magába ölel a lomb
s a gyökereknél
száz megoldás vár
feledéstől fél
reménykedve liheg

Ó törvényszabta érzés
balga bájú múmia mosolya
Vakon vacogó világ viaszvirága..!
Nyár-száguldás helyett
indulni rideg
szerelem-magány
téli sétájára

Napkelte-fényév
reggelje helyett
halottarcú Holdnak
száraz vacsorára

UDVAR VERESMARTON

JÓNÁS

A V E

Üdvözlégy Noé bárkája...
 Vihar, s villámtól koptatott.
 Átkoztam az özönt,
 most mégis, százszor is,
 ezerszer-is áldott,
 hogy végül tégedet elhozott.

Üdvözlégy Noé bárkája...!
 Üdvözlégy: Isten hozott!
 Összetört napjaim
 csak érted remegtek,
 hogy az özön-világ,
 zabáló hulláma
 törékeny testedet
 nem öli-é meg,
 vagy nem nyeli-é el
 a mélység, hol szemem
 már égről keresett.

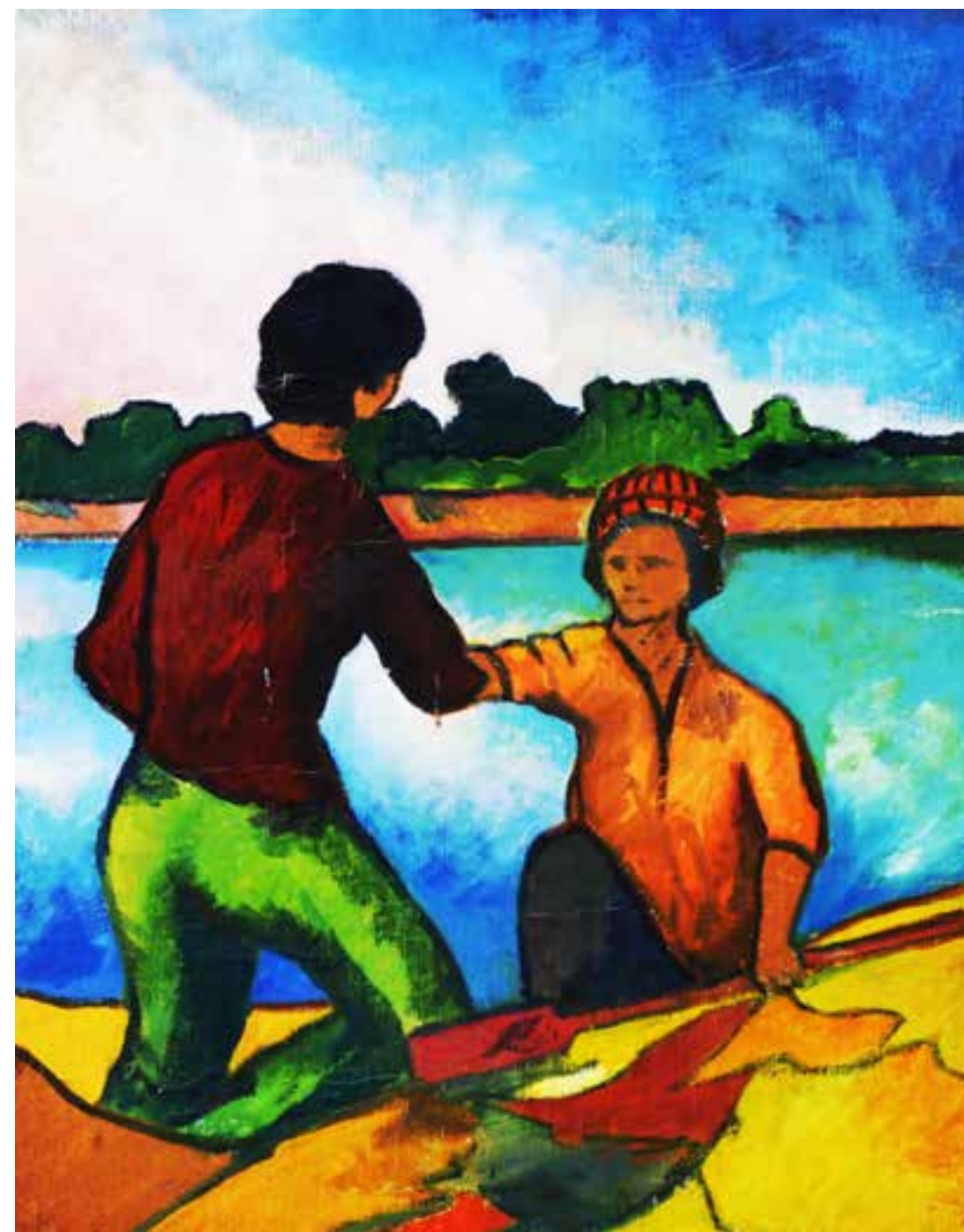
Üdvözlégy Noé bárkája...!
 Csak szívem öregedett.
 Te még mindig friss vagy
 és ott nyüzsög benned
 millió fajtája
 új vadnak, szelédnek,..

Üdvözlégy Noé bárkája,...!
 Üdvözlégy! Isten hozott!
 Elissza már a föld a vizet,
 a gyilkoló ár elpárolgott.
 csak a poshadt szenny úszik még,
 hánykódik fortogva felszínén...
 De megül majd az is,
 lesz belőle trágya.
 Rothadó bűzét meg
 felváltja a kelő
 új világ virága.

És mikor szerényen
 üszkös reménységem
 rongyos köszöntéssel,
 tárt tenyérrel, szívvel
 új elébed siet:
 nyisd meg ajtaidat –
 repülni készül már,
 a galambot nézzed.
 S bár alatta halottak
 meredt szemeikkel
 mindent megátkoznak:
 olajággal tér meg.

A SZIGET FELÉ

A TULSÓ PART

ÁLMATLAN ÉJJELEK

Ki bánt engemet,
és ki keres?
Éjnek ideje -
miféle rokon-kóbor lelkek
zsongának körül?
Súlyos csend-mennyezetet
fúró fejeknek ki örül
s hallat valami éjjeli tivornyán
köhögésbe fúló, röhögő imát,
ha bennem a csend kiált -
hogyan nem alszom,
kinek tetszhet?
Miféle nyári sellő karja nyúl értem
hallgató vízfodorból,
- szerelmes, nem-élt emlékem...
Miféle vágy-hangok síkítanak
ezeréve holt leánytorokból?
Ki szeret így?
Vagy... ki gyűlöl ennyire?
Ki szízik oly mélyen, hogy vélem
az beszélget számtalan éjjelen,
amit maga sem tud, hogy álmodik?
Vagy tán a lusta nyugalom ellenpólusa
bennem e kavargás káosza :
fény-örvénye éjnek?

Talán egyik sem...
Csupán szerelmem
vánszorog zokogva vissza:
Életem e király-koldusa
megint
üres kézzel tért meg.

ESTI SÉTA

NŐ PIROSBAN

AKI VÉD

Én az Isten kolompja
Mint hajdan-királyok
Udvari bolondja
Szabad szitkozódnom
Délben is jó éjt kívánnom
Szavam mosolyba tér meg
Ködös bűn és véték...

Nem törvénye
Jókedve véd meg

SÁMÁN

POGÁNY IMÁDSÁG

ADD URAM, HOGY LEGYEN SZÍVEM
TELT ÉDES POHÁR.
SZAVAK NÉLKÜLI DÍCSE LÉNYEDNEK.
HA ISZOM ÉS LELKEM MEGÁRAD,
NE LEPJE EL DAGÁLY!

ADD, HA SZERETEM E LÉTET,
MARADJON MEG ÉLETMÉRTÉKED.
ÚGY VIGYÁZZ REÁM!

Ó, PAZAR FORRÁSA MEGANNYI LÉTNEK:
ŐRIZD E PORSZEMBŐL, MIT ÓVNI SZERETNÉK!
ÍGY LESZEL EZ ANYAGULT VILÁGBAN
S BENNEM IS VALÓ,
ÉRTHETŐ - ISTENSÉG.

ADD URAM, HOGY LEGYEN SZÍVEM
TELT ÉDES POHÁR.
S, HA EGYSZER MINDEN ÉLŐK ÚTJÁN
AZ IDŐK ÓRÁJA LEJÁR,
NE LEGYEN ÁTOK NEVEDEN ÉLTEM,
HANEM MEGKÖSZÖNJEM SZÉPEN,
HOGY MINDEN MÁS CSILLAG,
GALAXIS HELYETT
PONT E FÖLDRE RAKTÁL!...

A KÖLTŐ

SÁMÁN II.

SÁMÁN III

MENEKÜLÉS

KÖNYÖRGŐ MENEKÜLÉS

Ne bántsatok hangok,
dallamok emlékek!
Ne bántsatok útszéli füvek,
kamaszkorom lépteit,
égből lógó nyaramat
látott diófák,
perceket őrző őrszemek;
hulló és újuló
színek.

Köztetek megyek
utamat cipelve,
mely mögöttem göngyölödik,
s ha lépek,
tértől, időtől félek:
mindig testté szülnek.

Árnyékom hordozójának
maradjatok.

A BÉLYI KASTÉLY I.

A BÉLYI KASTÉLY II.

APÁTI

FÉNYÉRT ESDEKELSZ?

...Miért mondjam:
nézd a Napot?
Vágyaid mért törjem,
hogy a fény nagy teher?
Egy égő gyertyát adok.
Jöjj! Vedd el,
vidd, véle messzire juss!

De vigyázz, ha fényt viszel!
Nem értenek - Lucifer..
Sőt, minden szél fölkél,
az eső is megered,
és lehetsz közepén
a nyárnak:
maró hideg les rád,
vihar, hóförgeteg várnak.

Miért mondanám:
nézd a Napot?
Kérted a fényt?
Egy égő gyertyát adok..

A NAGYMIHÁLYI
KÁPOLNA

APOKALIPSZIS

MEZEI TAMÁS

KEZEIMMEL

Ezekkel a kezekkel
az élet után nyúlva
markoltam egykor
emlőjét anyámnak,
s mikor tikkadt nyári délután
terhemmel
a kiskocsit maga után húzta,
ezekkel - még akkor kicsiny
összezsókoló, drága kezekkel
intettem az eltűnő falunak.

Ezekkel a kezekkel
fogtam papírt, ceruzát.
Az első ákom-bákom
fájdalommal nőtt azóta,
s mikor futok a lap-mezőn,
fölöttem megáll a Nap delelőn,
s számolom, számolom,
hány szál virág a bokréta...

Ezekkel a kezekkel
emeltem tört magamra...
Ha már erőmből másra nem jutott.
Szídom is azóta s vicsorgok,
ha nem érhetem el
e tehetetlen kezekkel
a messzeséget, honnan
sok csillag rám ragyog.

Ezekkel a kezekkel
a szépet keresve
nyúltam oda, hol a
világ szemében minden csak piszok.
Tovallant, messze jár...
mégis szívem sajog,
ha ezekkel a kezekkel
két ártatlan fejet
megsimogatok.
De!
ezeket a kezeket
emelem az égre,
híva a Semmit fájón,
mert már az is elveszett...
És mosom fejem, lábam:
kezemet kezemmel...
Ezekkel a kezekkel
egész életemet.

Kezek.
Száraz, sovány, erőtlen,
eres kezek!
Kiért víjuk e harcot:
ti énvelem
s én tiveletek?

Ám, csak gyertek kezek!
Keresni gazban, piszokban,
hogy legyen mit utána lemosni.
Minden kéz sorsa ez,
s ez az igazi.
S ha majd velünk perel,
emelkedjete fel
az egész világnak mutatni:

Tisztán imádkozni
- csak bűn után lehet.

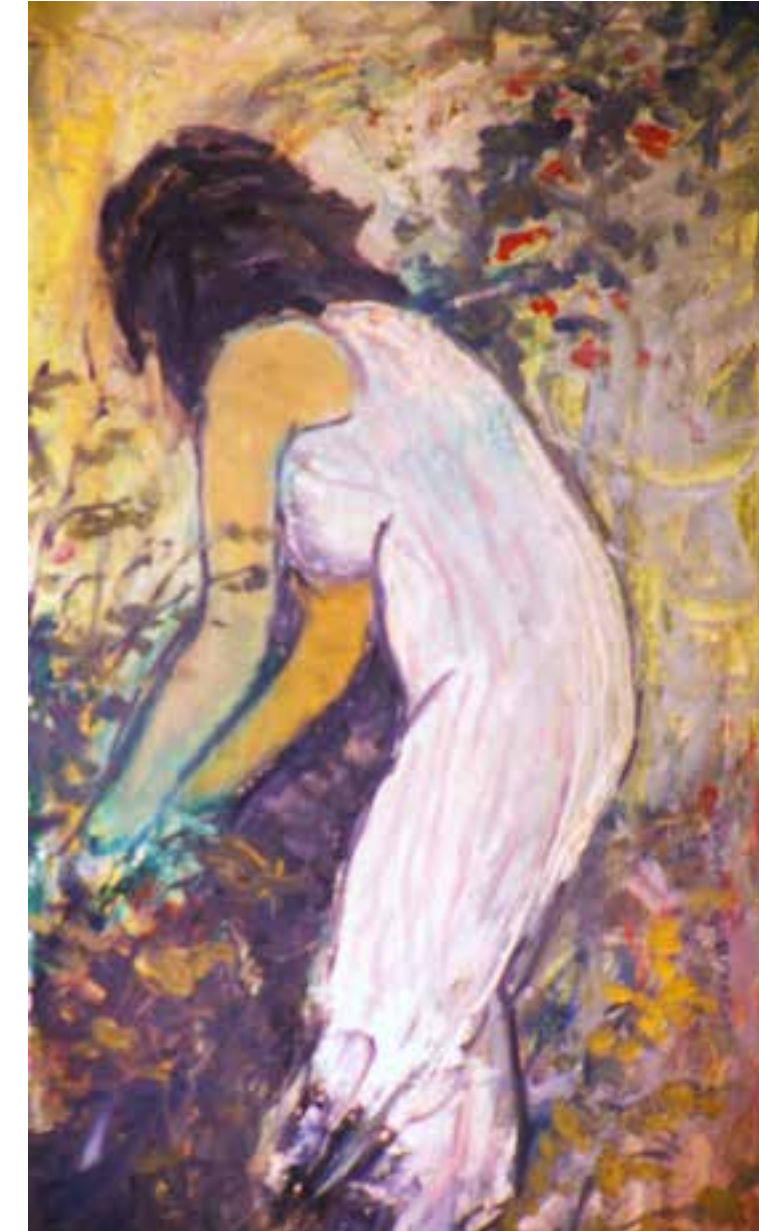
APÁM
CSICSERI BÁCSIVAL

FERENC GYURI

ILDI

MARISKA

TE LÁTTAD

URAM
A SZERELMET
IMÁDSÁGAIM HEVERNEK
SZENTSÉGES
LÁBAID ELŐTT

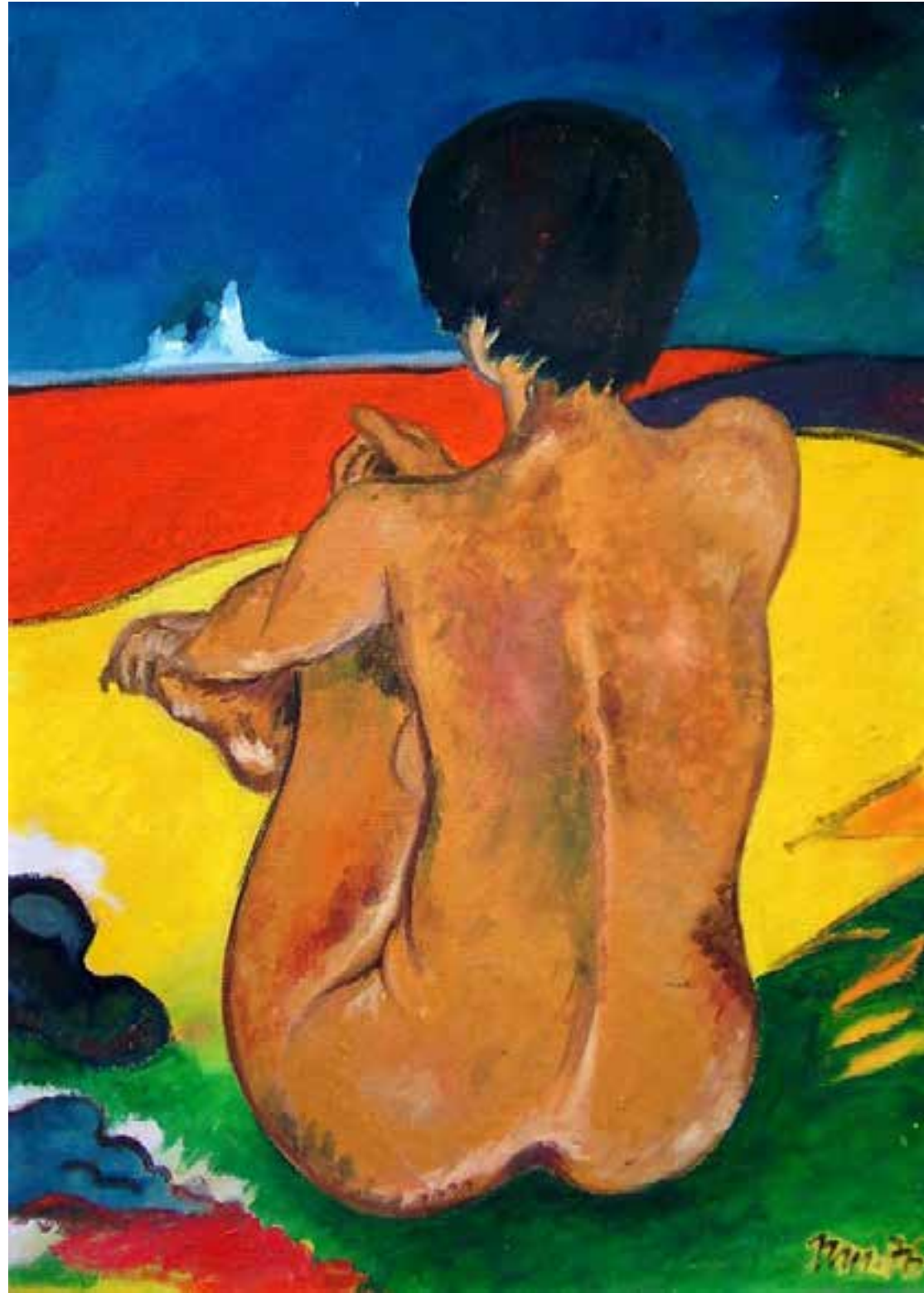
SZENVEDÉSEM
SZENVEDÉLYEM
KÉTSÉGEIM
HITETLENKEDÉSEM
MIND
MÉRD MEG

FÁRADT VAGYOK

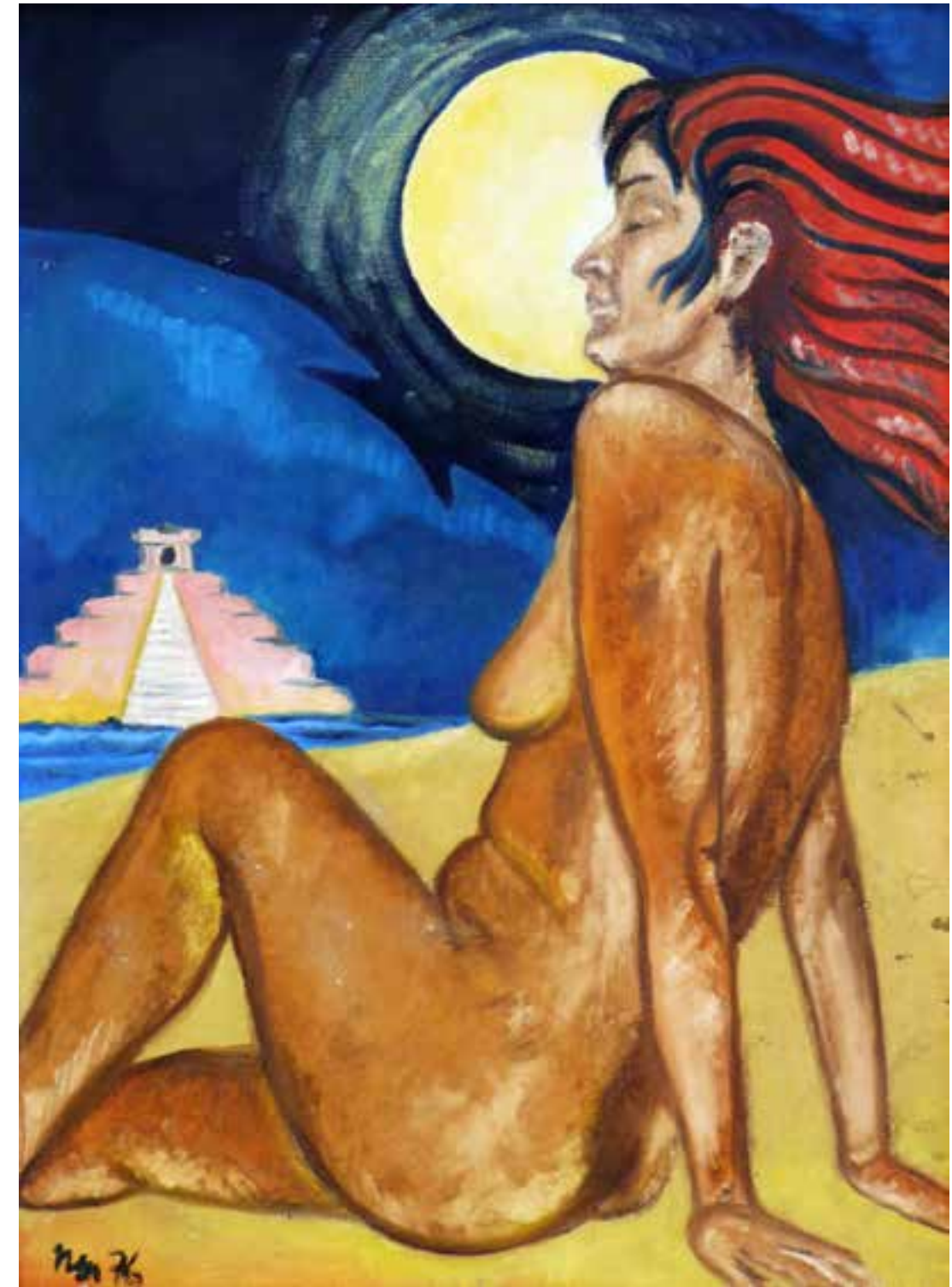
MINÉL INKÁBB
ÍTÉLSZ
ÚGY ADD KEGYELMEDET
ÁMEN!

KASSAI RENESZÁNSZ

OHEYA HÁTTAL

HIMNUSZ A NAPHOZ

KI HALLOTTA

A MAMUTOT
AMIKOR KIHALNI KÉSZÜLT
VALAHOL
A JÉGKORSZAK TÁJÁN

NŐSTÉNYÉRE DÚLT
BÖMBÖLT NYÖGÖTT
ÉS SÓHAJTOTT

RESZKETTEK
A PÁFRÁNY FÁK

HÚSZEZER ÉVEN TÚL
MELEG ÉJSZAKÁN
SZÓLŐLEVELEK
FÜRTÖK ALATT
TÜDŐM HANGOZTA SÓHAJÁT

VÉREIM!
AZ VOLT A
SZERELEM
KI BÁNTHAT MÁR?

AKT

GÖRÖG LÁNY

KERESTELEK

az ablakon
a sárguló akáclevélen
a szőlőből csorduló boron
Az első reggeli ködön
bágyadt ajtónyitásban
mikor a magány visszaköszön

Lengén emelt kar hónaljszőrzete
amit csak úgy ellesejt szemem
illatod árnyát hozta s egy pillantást
mikor kezéd elengedem
hogyan ints és sóhajts mint én
Fáradt várás perceinek terhe
az idő végtelen tengerén

Kerestelek már nagyon
Hiányoztál s átsuhantál
az összes leányarcokon

S amikor elébed álltam kérő szavakkal
borostás állam esdeklő képe
csúnya volt neked
nyúzottnak találtad
Helye nem volt bármit magyarázzak

Ha emlékszel akkor ottan
nagyon-nagyon hosszan
bámultam az égre...

BÁMÉSZKODÓK

DALLAM

ALMACSUTKA

MINDEN PERCET

MINDEN PERCET megőrizni
Hogy eladjam neked egy másikért
S végül ha az idő láncá
összeköt majd minket
holtunkban osztozni éltünkért

Sín fut sín mellett
Milyen erős a vas
Alvó vonatok rohannak testünkön
Egymáshoz köt
mi rajtunk elszalad

AKT

SALAMON KIRÁLY

FEKVE

FELTÁMADÁS

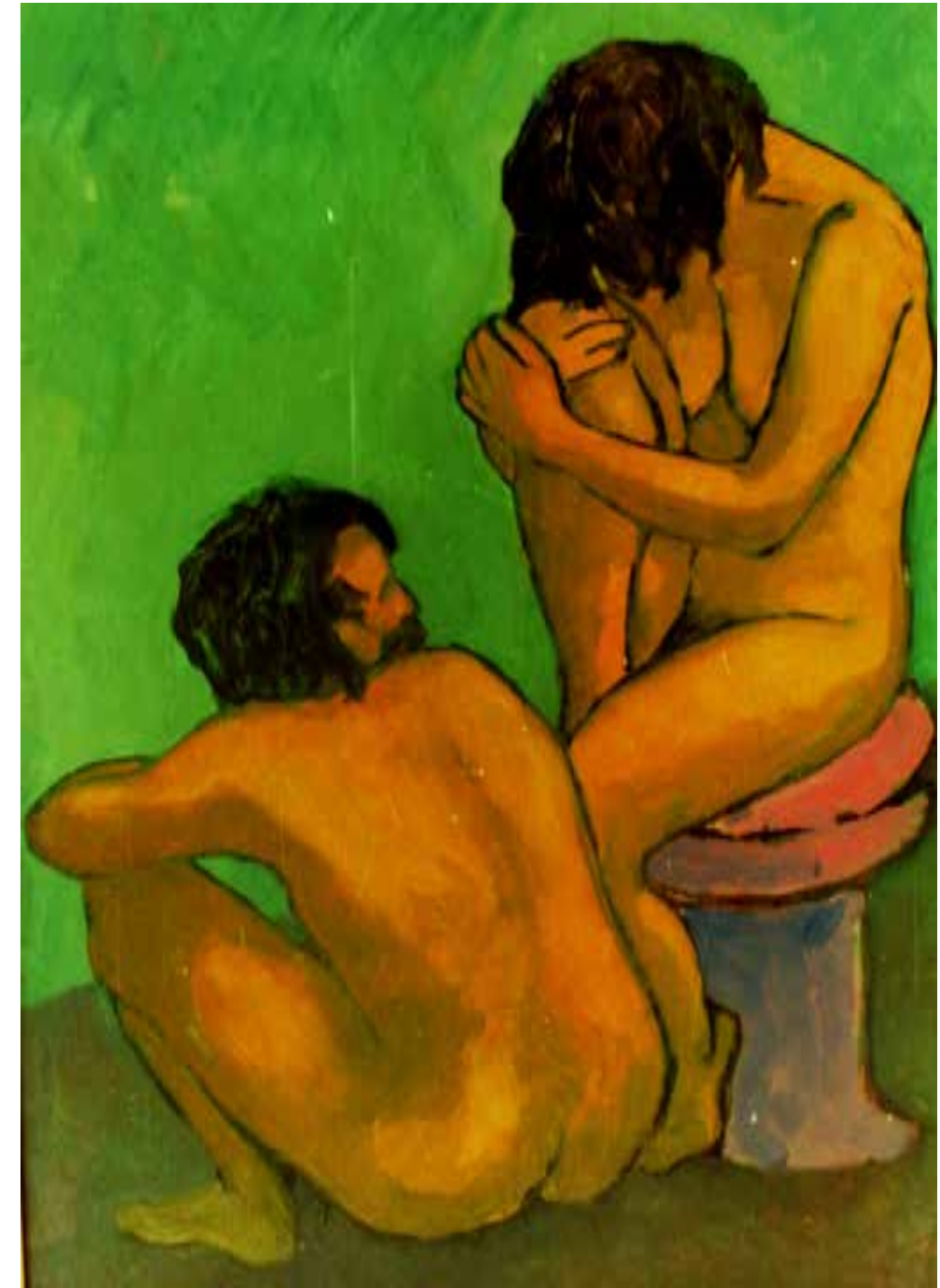
BÁNTÁS

Bántás volt már a szerelem
Virágok csalódások sora
Hűvösen esett odakünn
Az esőn túl Szent Mihály temploma

Az ablak előtt álltam
Már mindent elátkoztam
De leheletem homályán
Szívet rajzoltam újra...

EJ, MIT MONDJAK...!

BÁNTÁS

LEVÉL EGY KIHANTOLT SÍRBÓL

Gondolatban visszaszállok
s onnan írok neked levelet
Hogy örülj hogy élsz
szeretsz és szeretve vagy
és ne keress sérelmeket
Tudom cseppnyi öröm mézet ront
Taníthatnám akár magamat

Aranyfonálon jött a Nap
a sötétkék égről
simogatva izzadtságot sírt
hajamat

Egy lány volt
talán ezerháromszáznegyből
Ott feküdt előttem
ahogy kihantoltuk
Tán még húszéves sem volt
Pár szál haj
A pártából darabka bársony
színét vesztett gyöngyszemek
Csontjai közt már
csak föld és sár
egykoron szép nyaka
domború mellei
karcsú dereka
puha combjai
s köze

Egyedül feküdt ott
a régen vetett ágyon

Nem döbbenet volt
hanem méla érzés
mint mikor október köde
ül s nem tudja
le vagy felszálljon
Olyan mint mikor
a jelen eltéved
tegnap-e
holnap-e

Hétszáz év szállott a szívemre
Nem mondom hogy pont rád gondoltam
de lelkem valahol messze
a kezedet kereste
mint megriadt kisnyúl
ha anyjához szalad és simul
Érted-e

Az életről szerelemről
neked annyit meséltem
biztatva reményed
csókolva könnyeid
kezedet becézve
ha túlkoptak körmeid
S most íme a tanítás
mit kezemmel ástam ki
Képzelmek visongnak fölötte
kérdések özönét zúdítva rá

Volt-e legény ki mindezt szerette
Volt-e legény kié lett volna mindez
ki után sárrá lett szíve dobolt
és simogatta gyöngé kis kezét
Tudta-e milyen édes az ölelés
szénaboglya alján
füves - rét - éjszakán
Vadkörtefa alatt
a csillagokat nézve
sóhajtott nyögött-e
Szállott-e haja bolygókkal játszva

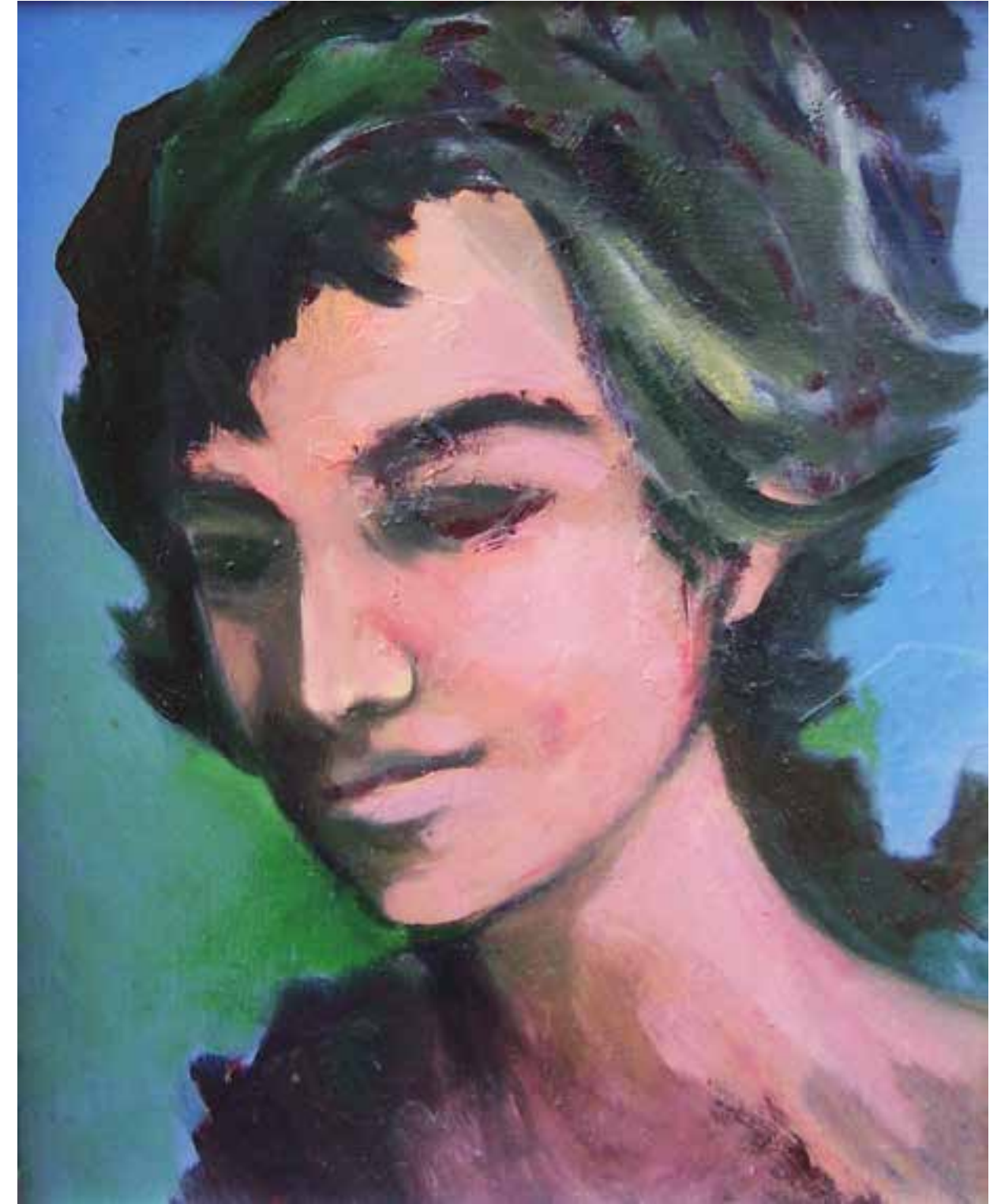
Sok embert eltemettem már
Sok példa volt
hogyan ez és az
meg eddig és addig az élet
Rám bízta balga gyermekre
bölcs elmék tudni az időket
Tudni azt amit sohase tudhatok
S ahogy itt állok
és nézek kezemen teste sarával
odébb gurul egy rög
s megriad a lélek
Ósanyám volt-e
vagy szeretőm régi
és ki vagyok én
ki először nyúlt hozzá
beléje túrva
csipeje csontját markolva
s nem azon érzéssel
mivel mosdatták sírva
s ezen ágyába fektettek

Finoman fogtam hát meg fejét
miről a bőrt és bájt
oda adta a földnek
s nem távoztam tőled
imádkoztam érted
hogyan csak élj csak élj
Légy jó egészségben
Ne törődj idővel
az se gondol rólunk

de mindent elhoz s megád
ha egyszer arra megérve
véle találkozunk

Mondom csak élj csak élj
Maradj meg
s megmaradjak néked
S ne játsszon velünk sok balga képzelet
Hanem legyen nyugovásunk...

Légyen nyugovásunk...

FIATAL LEÁNY

NAPFÜRDŐZŐK

VAJA

KÉSŐ ŐSZI VERS VAJÁNAK

Hát megint vársz...

Virulj hát ki Vaja
Újra itt az ősz
Ködös és közös
boldogságunk nyara

S míg csordultig a szívem
Nézd
üres a tenyerem
Tegyé! bele magot
Földbe
reménybe vethetőt

Mert ilyenkor kell vetni
Földbe temetkezni
álmoknak rothadni
szanaszét heverő
levelekre kelni
de gyökerek melegén
ágyat készíteni
s várni
magvak türelmével
hogyan egyszer csak
ajtót nyit valaki

S míg ámulsz
és eszeddel feléred
Tányéron kenyeret
és almát tesz elébed

TÁRSALKODÓK

A SZŐKE

NYÍRBÁTOR

November kezdődött már
amikor jöttünk
de az ágakhoz még
ragaszkodtak a fáradt levelek
Az udvaron a rózsza
kései csókot dobott
s lent mint egy álom
Hisztrián a Nap
kétezer éves
kövekre nevetett

Menni
csak menni!
Látni akartuk
Előttünk álom suhant
Hátul
az északi szél fagya kergetett

Semmi sem olyan
ahogy álmaink szeretnék
S látják
De mégis ha lábaink
az utat megjárták
csöndesen ülve
bennünk már tenger ring
s a perceket megérve
az utat is már értve
ha ezer lépésben
száz is a botlás
tudjuk mégis szép
Mégis szép mind!

Hó fűdi a kertet
Puhán terül mint lélekre a vágy
December lesz holnap
Számít? Ugye nem!
Ami mélyen van nem fagy meg
Naponta láthatod
A rossz csapból a víz csörgedez
Mondhatnám - melegen...

Kicsúfol téged
Kicsúfol engemet

A TENGERNÉL

HISTRIA

TÉLI CSEPPEKEN

...ébred a remény
A napforduló után
már minden biztat
Pedig tudom
a neheze hátra van még

Szomorkás Ünnepek
Szeretet
Békesség
Szavain árva a gyertyafény
S míg várom
hogya a fenyőfát kidobják
mert akkor már új év van
térképek fölött utazom veled
és a rideg jelenen túl
Xánthi és Amfipol
pálmája integet

A mezőn mennyi fény
Mintha mennyországban járnék
Tiszta minden mint ott
s olyan élettelen
Csak a téli cseppek
a síró ereszalja
e fenségben a játék

Mennyi minden van e cseppben
Anyám főztjének
szerelmem csókjának íze
Téli cseppbe fagyva nevetés és bánat
Éltet adó vize
a mozduló virágnak

TÉL

FAZEKAS CSALÁD

TÉL ÉS TAVASZ KÖZÖTT I.

Ált a hold sarlója
a tetőgerinc végén
Hallgatag lámpás
Csupasz diófák felett

Tél volt január közepe
és valahol a kert alján
valami sóhajtott
A tavasz lehetett
fagytépte füvek emlékébe bújva
a földben a gyökerek mélyén
Ahol mindig tavasz van

Valaki engem keresett

Ki lehetett az
Melyik tavasz
Elmúlt-é már
vagy még jövődő

Kérdés és felelet határán
ki tudná min vagyok már túl
vagy mire várhatok

Nagyot mondani nincs kedvem
Talán már nem is tudok
Csak míg a valóba helyezem hitem
Annyi kell
annyit még hazudhatok
ami megtartja ezt a szép eget
a ház fölött a Holdat
a kémények boldog macskanyávogását

s hogy egy reggel
a hó a jég olvad

ÖNARCKÉP KALAPBAN

A FAZEKAS

KISGÉRES

A TISZA TÁRKÁNYNÁL

TÉL ÉS TAVASZ KÖZÖTT II.

Amint a tegnap elmúlt -
meglátod:
a holnap is úgy tűnik el.
Lehajlok, hogy jobban lássam:
a fal tövén kóró közt
piciny levélke zöldell.

A Nap még félve simogat
Fáradt pillám alól
ránevetek:

az olvadó jég pocsolyája tükrén
észrevettem a
tisztuló eget.

ARANYOSAPÁTI

AZ ÁLLATOK...

...nem azzal fekszenek le
hogy létükért
és-boldogságukért
hány ezer pénzzel tartoznak

Az állatoknak bár
korog a hasa
csak annyit éreznek
hogy
jön aki enni ad

Az állatok nem ismerik
a tízparancsolatot
Nem tudják
mi az hogy
csalni
paráználkodni
lopni
Tán még azt sem hogy ölni
Csak élni!
És ezért a végsőkig
mindent megtesznek

Az állatok nem tudják
mi az a rubrika és
mi a hivatal meg intézmény

Ha az ISTEN ÓRÁJA eljön
mely őket beindította
ártatlanul végzik dolgukat
akár ürülés
akár szaporodás
és kiszolgáltatottak
hisz a "jóízlést"
bántják az ilyenek...

Az állatok igen őszinték
Nem is kell hogy tudjanak róla.

Aki keresi
mert tán nincs neki,
az őszinteséget az prédikálja!

Az állatok örülnek
és boldogok ha megjön a gazda
S rá úgyis mint
gyermekükre néznek...
Az állatok nem gondolnak rosszra
csak félnek ha az ég megdörren
és ő-s-gazda-gyermekük kezét keresik:

Mert olykor félni kell
és féltetni valakit!

Az állatok elkóborolnak
mert nem tudják olvasni
milyen határ jön,
és milyen ország...
Ők az árkokat átugorják
mert az árok azért van!

Az állatokat az úton
elütik az autók
Kis rongyos testük
ott mállik szét az aszfalton
azon az anyagon,
melyen jó ízlés
kultúrák
és életek üzennek egymásnak.

Az állatok fogynak -
az ember szaporodik
s azt mondja az ember
védeni kell az állatokat...

Az állatok pedig csak várnak.
Nézik is örök ádvent van,
s bennük még igazi a Krisztus,
akit ma csak úgy
kaszinóbeszédeink végére
odabiggyesztünk igeként -
hogyan ezt meg azt mondta...

Az állatoknak teljesen mindegy:
keresztényen buddhista...
Lelküknek nem kell "vándorlás".
Lelkük nyugodt.
Csak bennünk háborog!

Úgy vagyunk az állatokkal
mint velünk tán az – ISTEN...
S legyek akár dzsungel mélyén
hol felfalhat egy tigris.
Tudom addig fáj
amíg meg nem halok.
Tán pontosan úgy mint az állatok
s nem mint az ember
mert a haláltól sem félnek
az állatok.

Azt se tudják mi az?
Tartozéka csupán
egy egyszeri, e-földi létnek
s így nem az állatok
az ember viseli mi gaz e világban
S retteg a haláltól
saját elméjétől
szervezve félve...

Nem úgy mint az állatok,
akik csak szépen -
még ha vérrel is és
föld porával élnek...

De ha hívják őket
engednek
s megtérnek...

ARANYOSAPÁTI II

NŐ PIROS SZÉKKEL

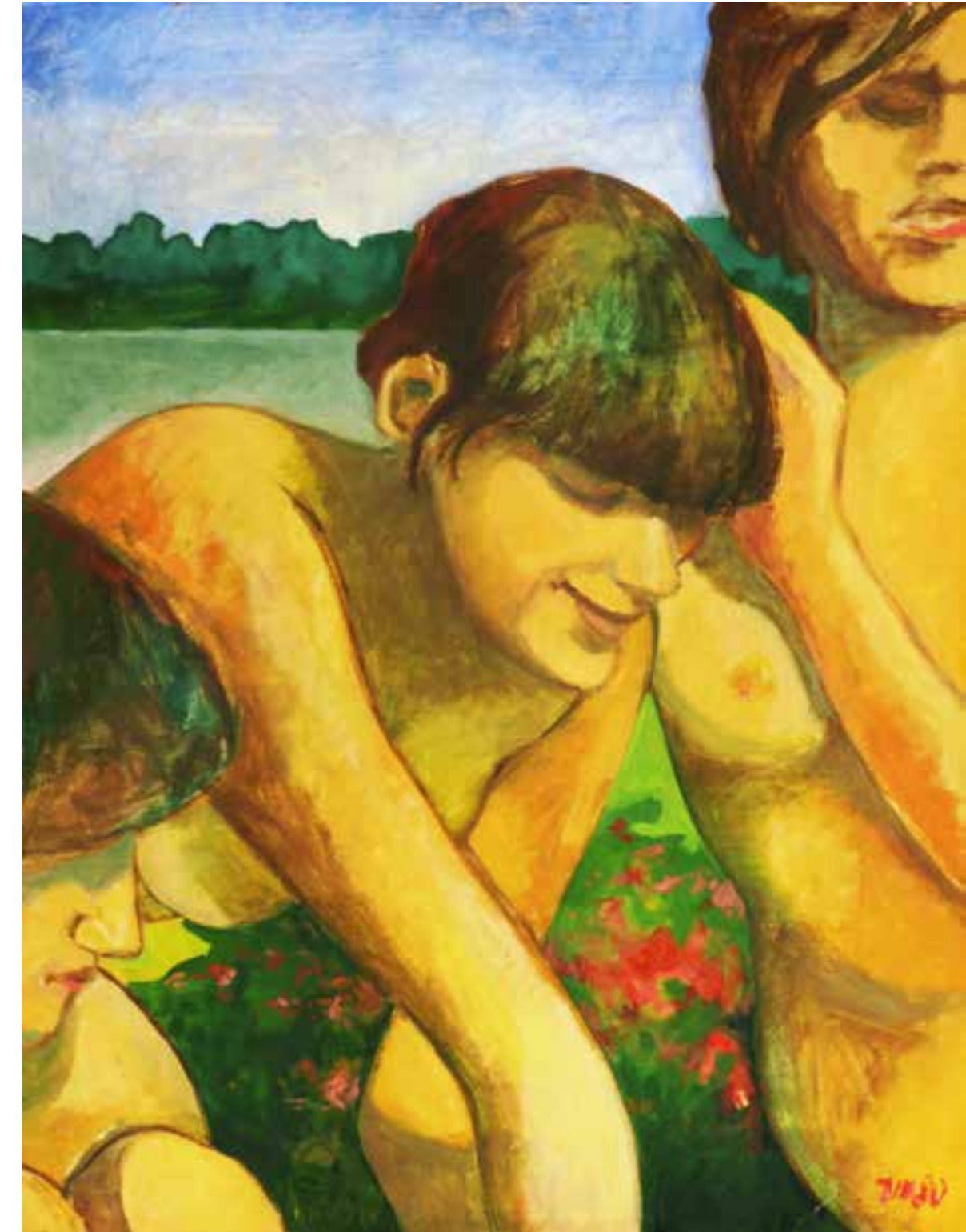

KARCSA

NYÁRKÖSZÖNTŐ

Néhány nap -
 és nyár lesz
 Az utcán szekerek
 talicskák zörögnek
 Nász-árokpart-ágyon
 reggelenként
 a fűvek felnyögnek
 Parázna teremtés ideje
 Az éj nappalba úz
 hűvösbe hajt a tűz
 a kémények nem élnek
 A Nagy-hegy árnyéka eltűnik
 szőlőkarók rothadó alján
 a gyökér felizzik
 és száll a madár...
 Dicséret!
 Dicséret!
 Átlebeg a mából
 holnapra szitálón
 a mindennapi zsoltár
 Elreped a szentély
 ez az egész Golyó
 egy hatalmas oltár
 És míg rajta égve
 istenek dala száll
 áldozatainak lehajtott fejére
 hív
 hív új áldozattevésre

Dicséret!
 Dicséret!...

CSILLA

UDVAR ARANYOSAPÁTIBAN

ARANYOSAPÁTI

Itt mindig Histria napja süt
Nem az a téli
az a szomorú keserves
novemberi vagy januári nap
mely jégcsapokkal bántja a szíved

Itt ha behunyod a szemed
de lehet akár nyitva
tengert látsz
egyárbócos gályát
melyen bort kelmét szállítanak
s a bátor argonauták
talán épp Kolkhiszba mennek
hogyan szelek szellőjén
ideröpítsék
az aranygyapjút

Csak csukd el a lelked
a gonosztól
és légy jó benn és lenn a mélyben
s ne szégyelld ha megered a könnyed

Itt romokat látsz
miként lenn délen
Szelídeket igaz
és parasztosakat
Nincs rajtuk fenség
nem hódolnak nekik évezredek
de málló falaikon túl
idekúszik a Sinoe öböl
Thrákia szőlejeének íze
csorduló aranya
peploszos lányok szép ívű
hattyúnyaka
kuncsorgó bájai hajuknak
szavuknak édesen messzehalló

zenéje
amint egy mozdulattal csókot küldenek
elszakadt elvadult koroknak

Itt az asztalon bor vár
és füst- emléke
a jó balkáni dohánynak
Lenolaj illat s annyi világ
a falakon
Szemed
két templom eget kérő tornya
állítja meg
s visz az égig hogy sokat láss
és messze menj
az idők vitorláján
Itt mindig jó szelek lengenek

Itt az udvaron a szomorúfűz
és az aranyvessző kusza
ág-bogas tekervénye alatt
piros virágok nyílnak
Nem sok
csak annyi
amennyi éppen a színekhez kell
Annyi
hogyan szép legyen a reggel
ha a fény a zölden
s a képzelet a fényen elárad

Itt az ember elfelejti
hogyan körötte annyi a gond
és hogy az utcán gépek zörögnek
Ha bántják is füled a zajok
más a gond
és más a gondolatod
mert aki rád köszön
köszönteni jött
és tiszta a tisztelet
Talán nyers és nem mindenki érti

hisz más ez a világ
maga sem tudja hová tévedett

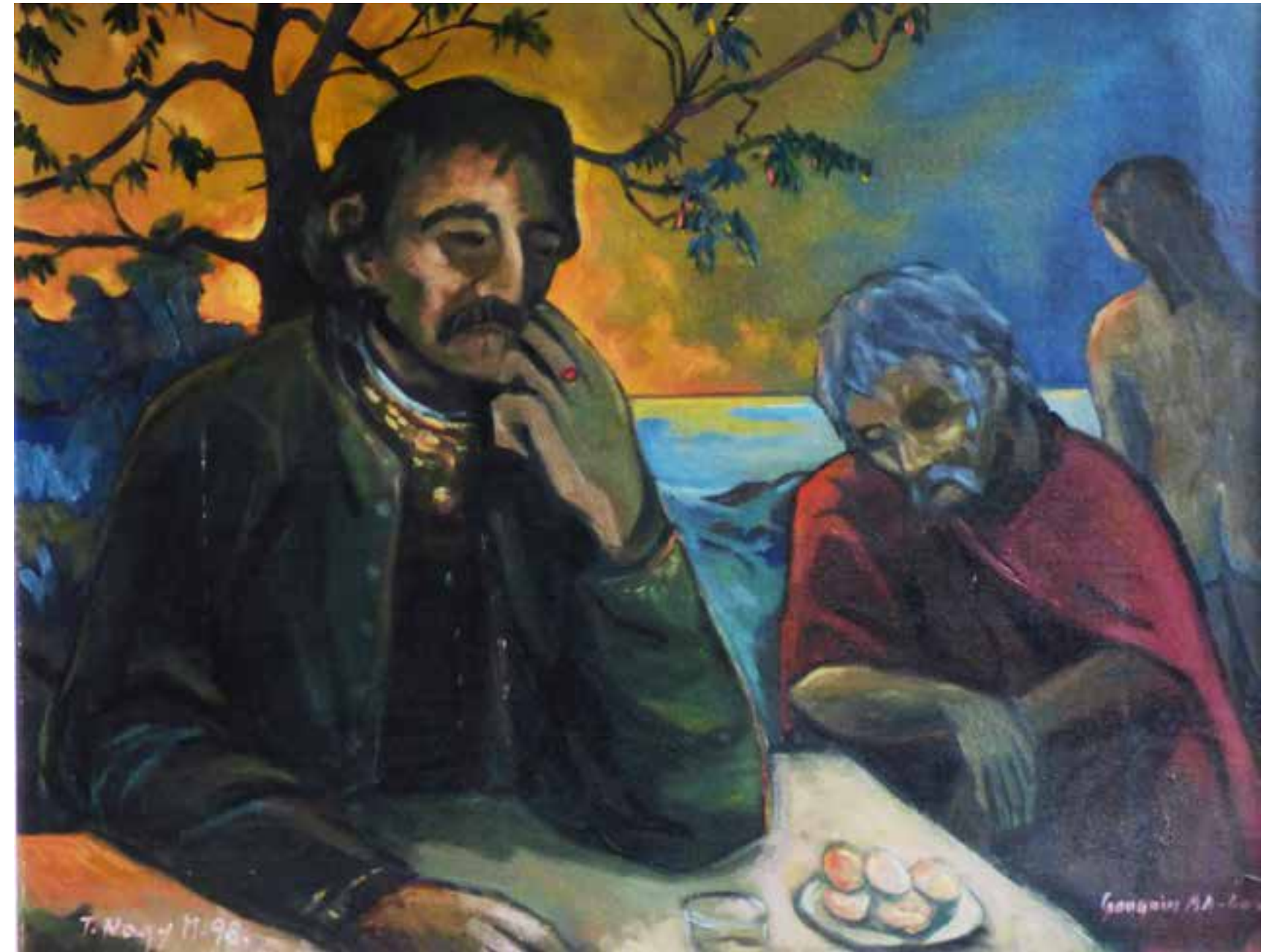
Ugye barátom ha jártál már itt
Ugye van itt valami ígézet

Mert este
ha kytharosz húrja pendül
s hozzád hívja sípszó
a megtett utak hajlatait
szerelmes leszél
mert az esti harangszó is
szerelemre tanít

Kies ligetei a Tiszának
lépteidet várják
Partján a fűzek nyárfák
alatt délszaki növények
sűrűjében ezernyi madár
dala hozza üdvét
a víz árja ellenében
az estének
Ha van hajód ereszd az árra
Levisz az Isztrosz hullámain
arra amerről a gólyák jöttek
hol egyesül a végtelennel
hol a szemnek nincs határa már
de íze még édes a vizeknek
Hol kagylót és sirálytollat szedtünk
talán keseregtünk
de könnyeink mik apró
gyöngyökként sóhajtva csobbantak
vágyn üzentek
messzi-messzi világok partjait
nyaló hátán
a hullámoknak

Itt
különösen így tél elő táján
ha a cserepek közt pattog a tűz
gyújtott kagylók meleg színén
a tenger illatát érzed
Itt rájössz hogy egy cseppben
mi legördül az orrod mentén
ott van sója méze
már az idők tengerének

Leül az ember s bámul
vers cseppen és fohász az ajtósarkából
s nem az van mit akarsz
hanem
amit a fehér vásznak kérnek...

GAUGUIN ARANYOSAPÁTIBAN

ALEX ÉNEKEL

ÉNEKEK ÉNEKE

Rólad éneklek én szerelmesem
Rólad ki elmerülsz a habokban
Játszol a holdudvarban
Hajad csillagvirággal tűzdelve
arany-kék-szőkén
lehull a bársonyos égről
Szelíd fény
hozzám ér
arcomat tartom
simogass simogass

Te vagy mindig te szerelmesem
kinek népes magányomban szavakat suttogok
Önmagam kusza tömegéből
téged kereslek s mentelek meg
száguldó test-úrhajómból
mely alig halad
kívül suhan minden
itt benn csak változik
idő tér
Csak te maradj
Te maradj

Neked éneklek szerelmesem
pezsdülő kenyértáblák
lágy hajlatában
szilárd föld-tengerem
mozdulatlan hátán
én vagyok a hullám

Neked éneklek kedvesem
Alkonyba vesző sínek mentén
vezető utamon
száguldó gyorsvonal szelében
nyögöm terhét mi rajtam
végighalad itt hagy
csak te szerelmesem
sínpár módjára haladsz
mindig velem és közel
Elérni mégsem tudlak
Egy boldogít csendesít
A tudat
hogyan valahol
- legyen az a végtelenben -
találkozik
minden párhuzam

Rólad éneklek szerelmesem
Rólad kit azt se tudom
ki vagy... Remegek

Hátha nem is vagy
csak most termékenyítem magam
általad
Vagy már vajúdok - szüllek

Kelj hát ki belőlem
Mutasd meg magad és biztass
hogyan vársz rám az út végén

Szólj Szólj
Hadd hasadjak
Tisztuljak meg tőled
És ha valóban szüllek
Szülj te is engemet

HORATIUS AD LIDIAE

OLÜMPOSZ

VÁRTALAK

Igaz nem beszéltük meg
Pár elejtett szó volt az egész
De öttől már vártalak
Lestem amint a ház alatt
megpihen a sötét

Te bolond
korholtam magamat
figyelmet szentelve
minden ablakreccsenésnek
Ha pár percre távoztam
nyitva hagytam a házat
Ha tán idetévedsz
tárt ajtóra lelj
és söpörtem előled
minden piszkot vétket

A lámpát égve hagytam
Enyhe fénnel hintve
falakat képeket
Ha belépsz a sötétből
ne bántsa szemedet
Oldalra tettem mindent
ne kelljen vigyáznod
ha széles mozdulattal
levetted kabátod

És ígéztelek egyre ígéztelek
Az ajtó nyitva várt
Égett a lámpa

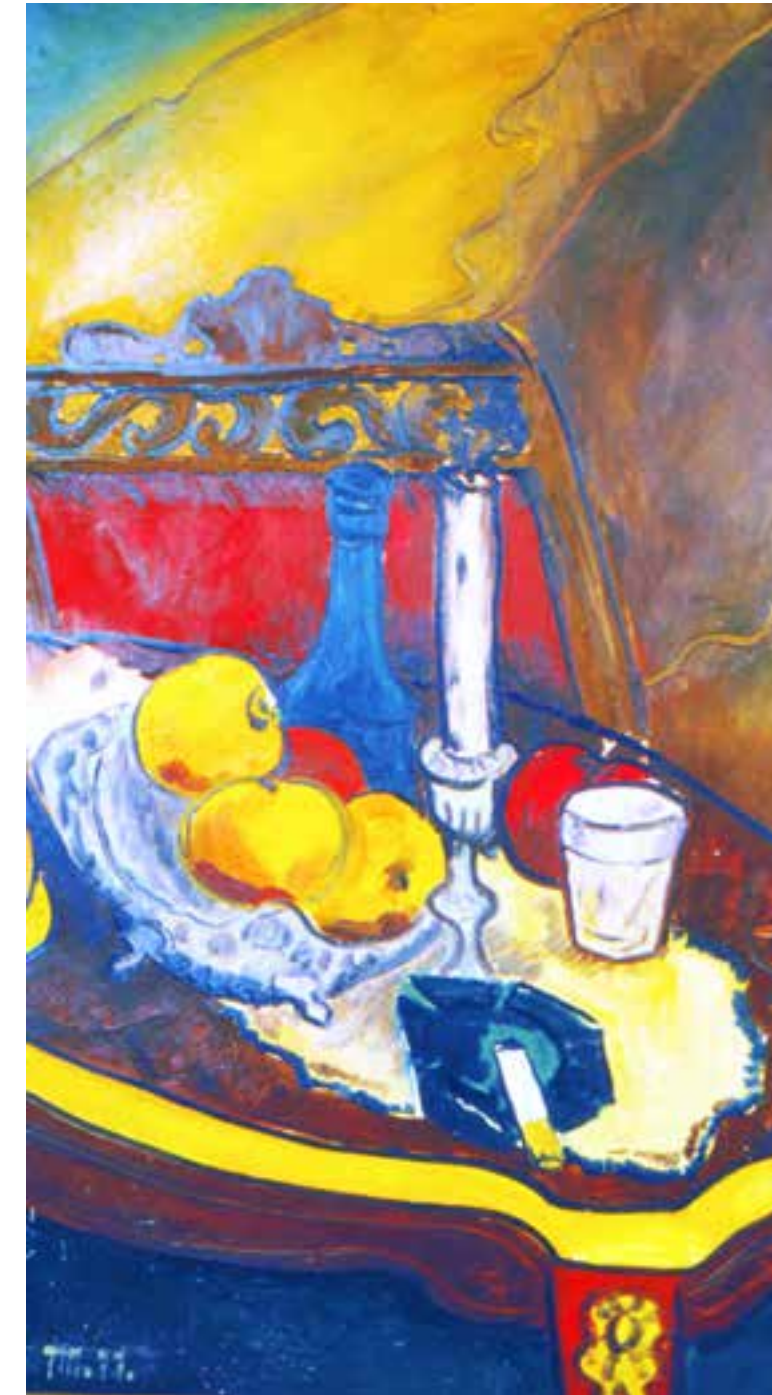
Nem égett senkinek...

RÖHÖGŐ NŐ

EGY POHÁR FRISSÍTŐ

CSENDÉLET

RÉGI VERS

Mondd mit tettél velem
Hová tetted a szívem
Lelkemmel most mit kezdjek

Megjövök s ahogy leteszem
a kabátot sálat
Azon tűnődöm hogy ismét menjek
Aztán vizet teszek forralni teának

Most mit csinálsz
Olyan telhetetlen vagyok
Irigylem az íróasztalt
amin ír vagy babrál kezed
Mosolyod mely másnak szól
Magamnak kívánom minden lehelleted

Száz dolgom lenne és egyik se fontos
Vádolnak
Én meg vádolom a papírt
mit tele kell gépelned
Elveszi tőlem gondolatod
Irigylem azokat
kik egész nap nézhetnek
s hogy annyi a közös dolgok

Bánt ha mondod hogy erős vagy
Sőt az is tán hogy szép
Lehetnél gyöngé és esetlen
akinek mindig kell
hogy fogják a kezét
Vagy lehetnél csúnya
hogy arcodat mindenki unja
s ne mondják
 prima csaj jó kis dög
Minden szó szívémen koppanó
kemény jeges rög

Jaj mit kezdjek magammal
Mit kezdjek veled

Ideadtad a jó öreg Géraldyt
Olvastam. Szép. Benne finálét emleget...
Mondd mért tetted te bolond
nem tudod
milyen bolond vagyok
 Hajnalban végzik ki
 az elítélt rabokat
Kegyelem
Hagyj még egy kicsit lebegni
álom és ébrenlét között
Ebben a szép “semmiben”
hadd legyen még könnyű a szívem
Ne félj tőle
nem lesz teher
és nem rohad rád ez a szerelem

Mondd végtére is
küldesz már vagy hívsz
mikor az időt
s a sok kis semmi dolgot
szerbe-számba veszed
Ne játssz
Megölök minden “varrónőt”
és összes “fodrászt”
aki csak eszembe jut
akinek ürügyén nekem perceket hazudsz
vagy búcsút emlegetsz

. . .
Vagy ha mégis
ám legyen
 - tán igaz s jól teszed
Kezdjük el időben a halást...
Bántsuk csak egymást
ölekezés helyett
S ha tényleg “No szervusz...”
Nem leszek banális
Egyszersak annyit veszel észre
hogy valaki volt

GABI

FANTÁZIA A FÜGGÖNY MÖGÖTT

OLYAN VOLT AZ UTCA

mint egy elterült nagy halott
Sort álltak a vaksíszemű házak
Köztük a lábad
szívemen kopogott

NEM láttál

Persze hogy nem!

De nem is érezted
hogy tekintetemre lépsz
és amint elhaladsz
Hátadon cipeled arcomat?

EMLÉKEIMBŐL

ÉJJEL I.

Komoran nézek
farkasszemet az Éjjel
farkasszemet a végtelenséggel
s rádöbbenek
komor tekintetem
már körbejárt az úrön
s hátam mögött
nevet

ÜLŐ NŐ

UGYE SZÉP VAGYOK

HISTRIAI ÁLOM

ÉJJEL II.

...hatalmas lett az utca
Az utca a csendes nagy halott
Két sötét karját kitárta a házsor
És árokból kelő szerelemmel
Magába fogadott

Hatalmas lett az utca
A kis hídon túl más világ
Arra jár haza
Léptei koppannak
Álmodott árnykép éber sejtésében
A csend maradt csak nékem
Szórta süket falaknak
Alvó ablakoknak

ACHTOPOL

ÖREGEMBER

KAVICS-VERS

Kemény kavics vagy
görget a víz
Ki tudná honnan
mely hegyi forrástól
kék tengerig visz

Eljutsz-é oda
s van-e ki eljut
Marad-e belőled
marad-é valami
hogya a tengernek az útról
szóval tudj szólani

Tán bolond kérdés volt
Csak tovább tovább!
Igen
tudom én
a tengeren túl is
kezdődik egy világ
De mondd
mégis
mi marad
Egy atom
vagy csak a mag
mi sejteti
hogya körötte egykor
szédült útját rőtta
nálánál is kisebb
s vándorabb valami.?

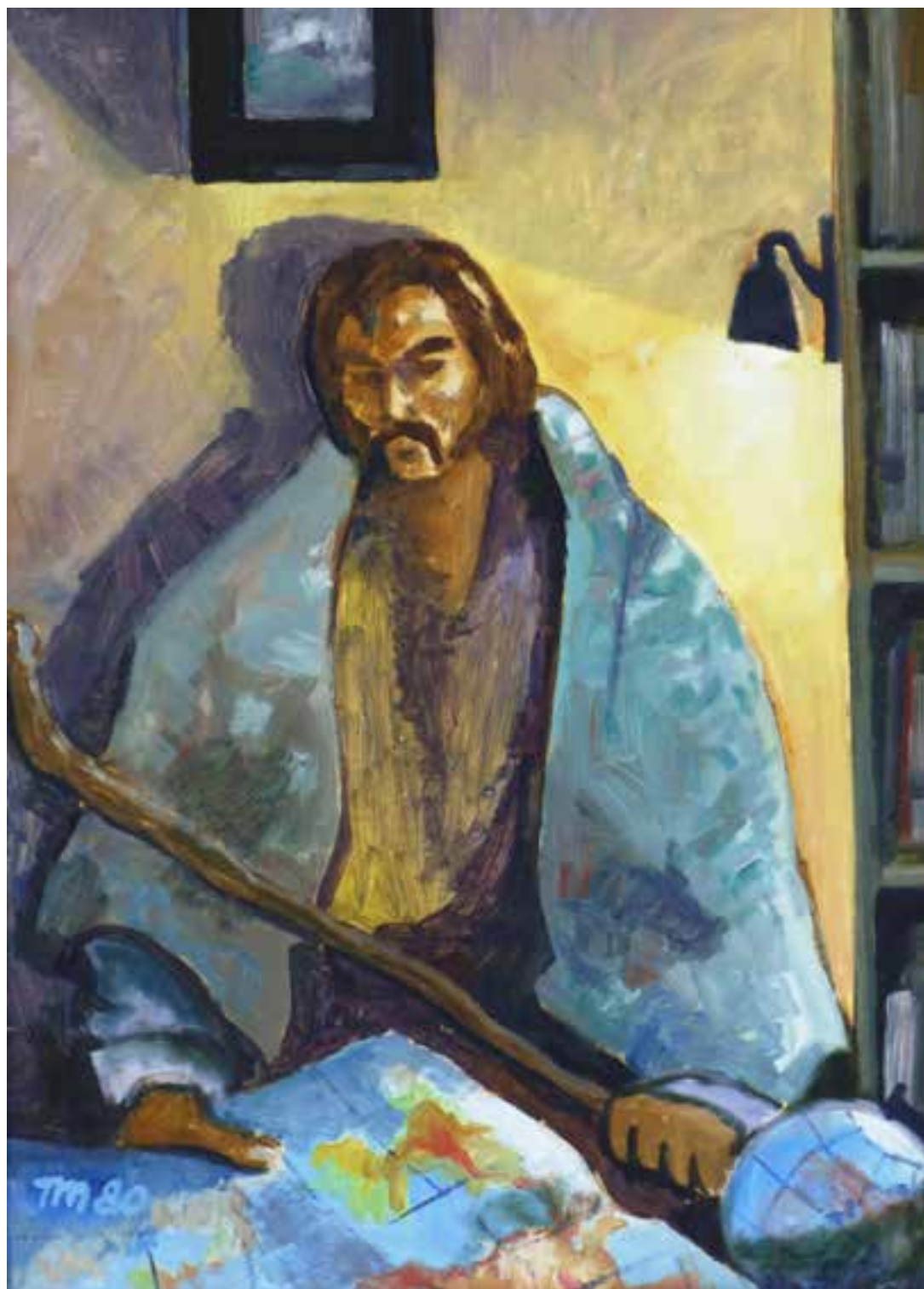
Vagy tán az sem
Csak az úr a pálya
Haj! Akad-é aki
e hallgató Semmin
útadat meglátja?

Kiemeltelek
kezembe vettelek
De
meg nem mentelek
Partra dobott a víz?
Hiába
Közepébe váglak
Menj! Sorsod az árja

Én meg maradok
s a kérdésekből
reményt faragok

BUJASÁG

UTAZÁSAIM

MINDIG KÉSZEN

Az újságokból
a képernyőkről
megint nevetve csábítanak.
a végtelen kékek
Szabad menni már
Alig jelent valamit a határ
S te kedvesem
ízlet adnál a színeknek
Lágy-finom tested
a görgő kavicsokon
az érdes sziklán
párnája lelkemnek

Három éve már
és el is múlt
hogyan fenekünkön mintát hagyott a kavics
és fölöttünk fügefák
érett termésüket kínálták

Három éve már
kedvesem
hogyan minden percben
kész van a táskám
A fényképezőgép videoszalag
amire semmit se veszek
Ha előveszem és újra elrendezem
mint bolond gyermekre
néznek vissza rám
Ők is fényre
színekre éhesek

Három éve elmúlt már
bizony kedvesem
hogyan mint bolond gyermek
viccelve mondom másnak
és végül már én hiszem
hogyan egyszer egy telefon valahol
megcsörren és mondja
Indulás! Várnak...

Három éve elmúlt már
Háromszor üzent és izgatott
a fecskék gólyák útja
amerről jöttek
És most megint itt az ősz
A dinnyeföldekről
régóta hazament a csősz

Csak állok
csak állunk
Várok és várunk

Talán majd
jelt adnak

A HAJÓN

ÚTBAN A DUNA DELTA FELÉ

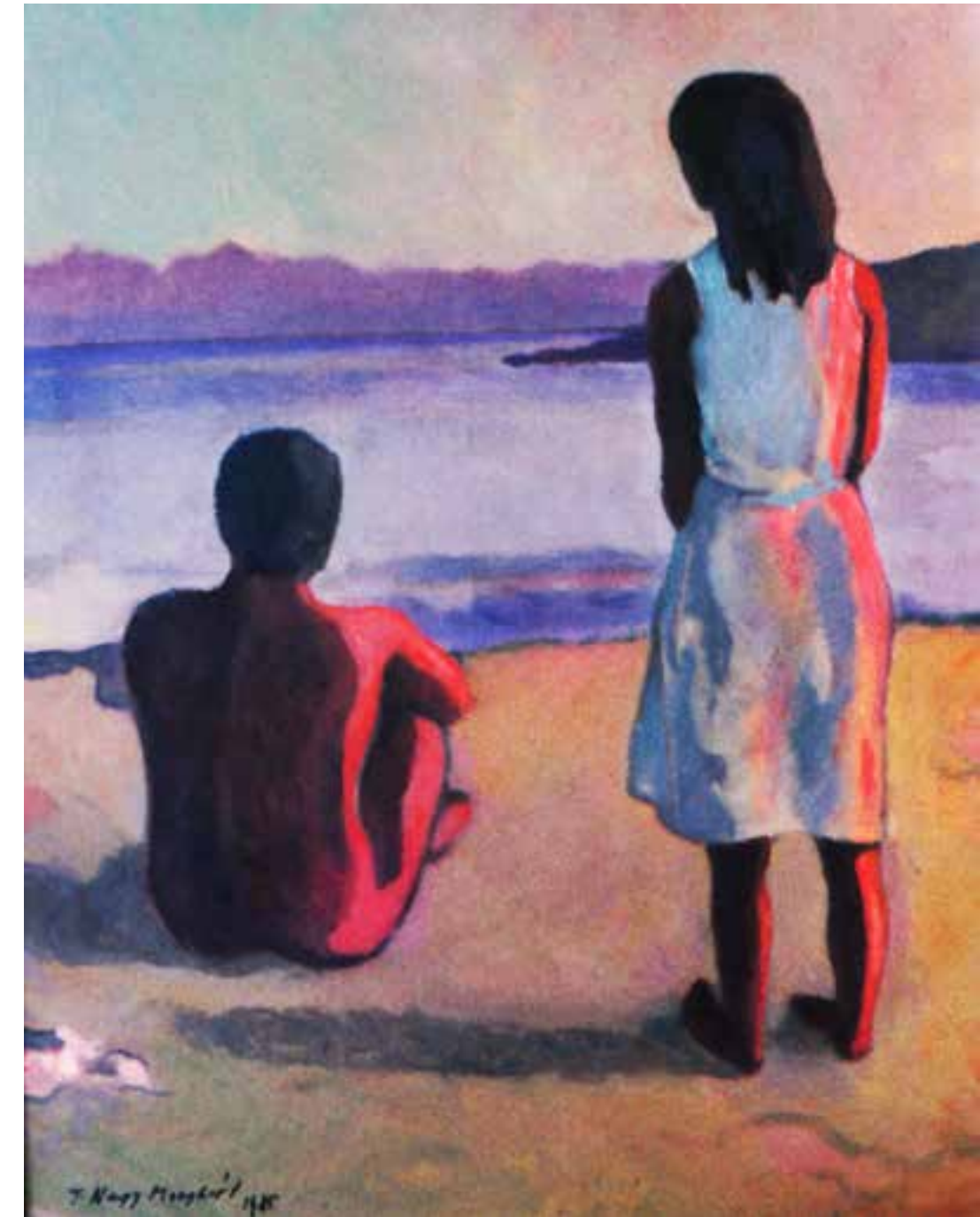
A FEKETE TENGHER

BJALA

VAMA VECHE

ESTI ÁHITAT

TENGERPART

HALÁSZOK

TRAGÉDIA

A
Napért
kinyújtott kezem
borítja árnyékba
Homlokom

A NAP KÖSZÖNTÉSE

BJALAI TENGERTPART

BJALAI SÁRKÁNY

Mint bődületes ökör és
- marha -
Sírní kéne még ma este
a Pontos Euxeinos partján
a Fehér Sziklától lesve

Így a messze távolból
Bajál falu fővényein
ahol óslények vannak a
sziklákba meredve

Talán egy sárkány
vagy ósgyík
aki százezer év múltán
éppen most
ma este
sóhajom s bógésem kereste
Itt ezen a semmit se váró
bús boros éjszakán
amikor csak magamnak maradok
magammal...

Itt ér utol az a tengerparti sárkány
s megkínál egy pohár
Óskori malasztal
ami erős és erőmet veszi
ami erős és erőt ad
annak aki iszi
Annak aki hiszi...

Így jöttünk össze
Bajáli Vén Sárkány

Te meg én
S csak állok vagy ülök az asztalnál
a Sziklák s a Vén Tenger
meg az álmok és emlékek ölén
és te ölelsz
Vén Sárkány
s magadhoz szorítva mondod
Igyál még valamit te Gaz
te csirkefogó utód!

S ragadjuk meg azt
ami még tán - igaz!...

BJALAI FEHÉR SZIKLÁK I.

BJALAI FEHÉR SZIKLÁK II.

LOVAS

CSARODA

... te árvíz verte Szentség!
Hat-hétszáz lelkes ékszer
a füvek szelídségébe lapulva.
Szégyellem, mikor
véled együtt érezni
bátorságot veszek.
Mert mondom bár,
de tán mégsem igaz,
még akkor sem,
ha öngyilkosként,
őrületen-holtan
megújuló lábaid elé
vetném magamat...

Kimegyek éjjel,
és nézem szép templomodat,
melyben,
én látom, ott lakik még
a régi Isten,
aki mosolyogni tud,
és olyat álmodok rólad,
amiért
érezem-hiszem:
érdemes odaadni magamat.

FIÚ KALAPBAN

MESE

Volt egyszer egy ember
hol és ki volt
Volt!
Nagy nagy szíve volt
Tenger zúgott benne
Az alkonyban előtte
A Nap is meghajolt
Ha eljött az este
Vándorbotját vette
Az álmokat hiába űzte
Az álom mind őt szerette
Barátja csillag volt
Barátja fűszál volt
Barátja bogár volt
Senki sem ismerte

Koldus király fia
Szép anyjának fia
Keletről is jött
Nyugatról is jött
Éppen itt megállott
Mély kútba nézett
Mély kútba leszállott
Onnan hozott vizet
Szépség-tiszta kútból.
Az életfára mászott
Magas életfára
Hetedhét országba
Hetedhét országból
Hétfejű sárkánytól
Hétfejű gonosztól
Életvizet lopott

Meg akarták fogni
Kötözni megverni
Tömlőcre vetni
Vizét elrabolni
Hát köddé változott
Messzire távozott
Mindenkit itt hagyott

TAVASZ

A TISZA FELÉ

VASÁRNAP

AMIKOR MÁR

...hideg a szőlő
s a hűséges bolond madarak
a lugas zörgő levelei alatt
húzódnak meg
Amikor a világ
már csak tarló és szántás
és a kertek alját
köd és füst üli meg
s a távolodó bongás
a nyár zaja fénye
a Tiszán sárga fűzlevelek
és a hegyekből érkező
ágak úsznak el
valamerre délnek

A hidat szétszedik
s amíg állunk
leheletünk látszik
Hányadik ősz már ez...
A ház előtti beton
nappal még meleg
de este már jólesik a tűz
Bajszomon víz a lehelet

Gonddal köszön minden
Csak szép testeden
mulat még a nyár
s a halott világon utazva majd
hajad őrzi meg nékem
a kalászkok aranyát

ARANYOSAPÁTI III.

ZSIGA BÁCSI

DÉLUTÁNI PIHENŐ

MAGÁNYOS FA

TALÁN VÁD

Elestem
Fogad helyett az út harap
Fogad helyett az idő rág
Kezed simítása helyett
Leverem az utak porát...

EGYEDÜL

ÉVA

TEMETÉS

REKVIEM ÉVÁNAK

Mondd milyen ott ahol vagy
 ahol az élők
 a holtak arcán
 a lét legbölcsebb mosolyát látják
 Mondd látod-e
 tudod-e
 az olykor nagyon is nyilvánvaló
 gonoszságainkat
 lustán kényelmes
 semmittevésünket
 amikor úrrá lesz rajtunk
 a szép nyomor
 Látod-e
 amint gatyánkba nyúlunk és
 nyögő vággyal más "gatyák" alá...
 Tudod-e már
 hogy nem ez a bűn
 hanem csak szép átok
 és élet és ösztön kérdése
 és se több se kevesebb se másabb
 mint csak annyi
 ami nekünk adatott
 Látod-e már
 hogy valóban
 van egy igazság
 egy Ige
 amely mindenütt érvényes
 és ami talán
 csak egyetlen valódi és örök
 az Élet fájáról
 a győztesnek enni adok
 Látod-e már és tudod-e
 mit érdemes tenni
 s hogy üdvözülök-e
 vagy tán sohasem...

Mondd hallgatón mosolygó
 örökre zárt ajkaddal...
 ...Vagy inkább - mégse!
 Megriádnék ha mondanád
 miként riasztó már
 az is amit tudok...

Mondd
 apánkkal mi van
 Gyűjti-e még a rozsdás szögeket
 hogy egyszer majd kiegyenesítve
 összeszögezze
 a gyerekkor álmaiban szőtt
 csodálatos
 asztalosműhelyt
 mely sohasem adatott meg
 hanem csak a disznóól
 egyik sarkának zuga
 hol örökös kincses ládája feküdt
 az a szent

melyben a kalapács
 és a többi szerszám között
 álmai is lakat alatt voltak
 s melyet én annyiszor
 igyekeztem fölfeszíteni
 s ha sikerült olykor
 majdnem frászt kapott
 s mi sunyítottunk zengzetes szólamokban
 csattogó szidalmi
 s káromkodása alatt
 mely már-már
 a legszebb imádság volt
 amit csak a rosszul tervező
 isten kaphatott

Mondd
 van-e már ott fényes műhelye
 és értelme végre
 a sok félrerakott drótnak
 szögnek és deszkadarabnak

Mondd
 mert azóta is én is
 ugyanazt csinálom
 él vére hűségemben
 a rozsdás vasakhoz
 a dűledező romokhoz

Mondd
 te már tudod?
 hogy milyen nevetséges vagyok
 mikor szidom az istent
 vagy hamut szórva fejemre
 hozzá imádkozok?

Mondd
 mennyire voltam szinte
 amikor szinte
 magamtól rettentve
 szóltam az Istennek
 odaajánlottam neki
 helyetted életem
 Mondd elhitte
 s volt aki elhiggye
 hogy őszintén gondoltam

.....
 Szépen száll a tavaszi köd
 őszt idéző reggelen
 Sír egy darabig az eső is
 és aztán eláll
 Álmos fejjel indulnék valahová
 Egy-két dolog még...
 amikor minden elakad
 A telefon szólt és benne
 emberi hangon
 üzent a halál...

ÖNARCKÉP MATRÓZSAPKÁBAN

ÚRVACSORAOSZTÁS

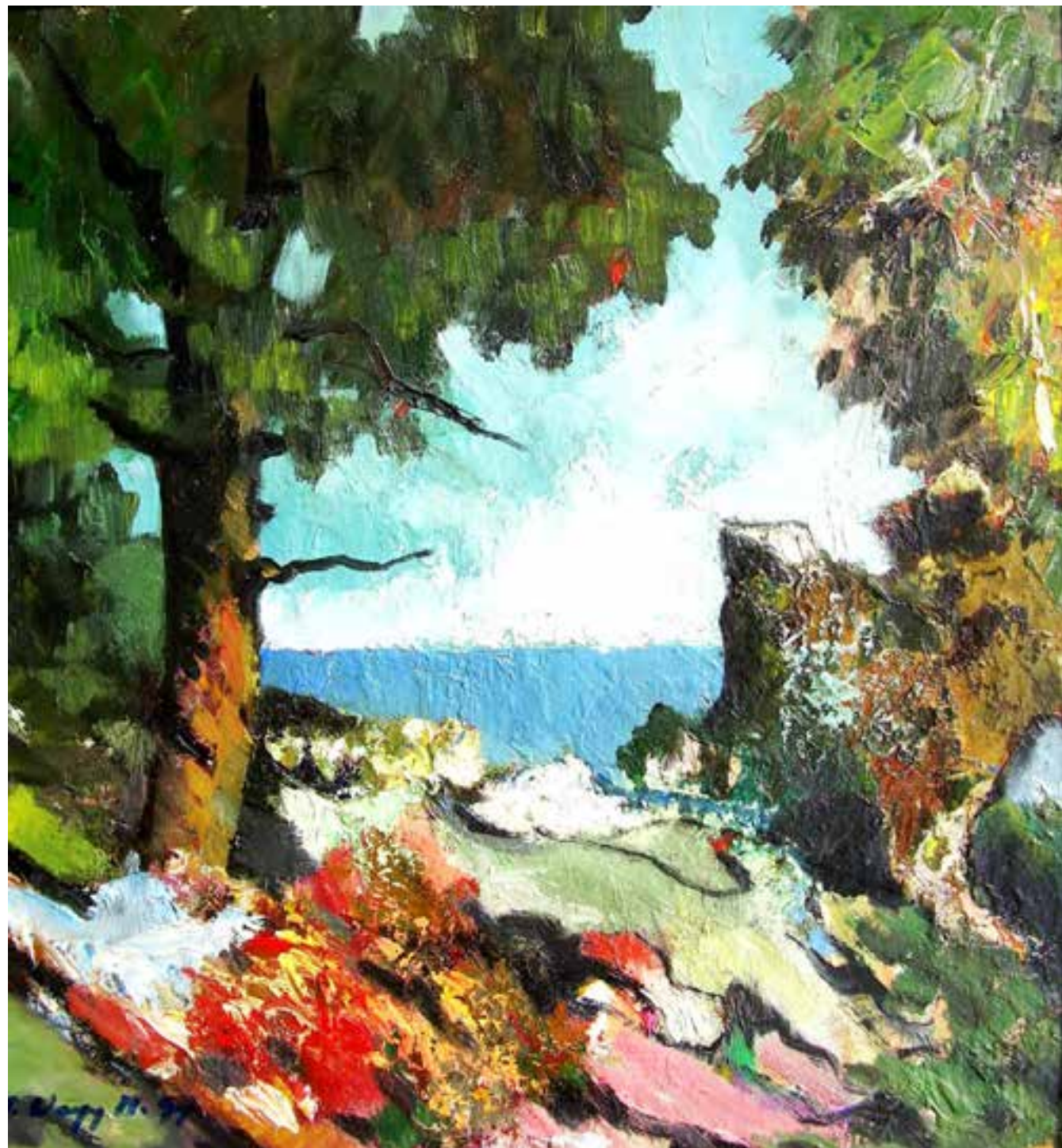
ILDINEK IGORNAK ÖCSINEK LIVINEK - ADOTT ÉS VÉLT MINDEN GYERMEKIMNEK

Nekem
együtt voltatok igazán szépek
Mit magyarázzam
ennyi a tény
Belőlem nem szól vád
hozzá semmi jogom
Annyit tudok csak
mint a csillagok
annyit
hogy ők is így élnek...

Én semmitől se tudtam elszakadni teljességgel
s tán azért fáj úgy
a csendes haldoklás...
Mert váddal illet minden kis boldogság
melyek időn s téren túl
csillagok fényével biztatnak
és jövőt ígérnek

Nekem együtt voltatok igazán szépek
s jöhet bármi változás
bármilyen kedv és hangulat
változása és indulása akár
az égnek
alkoholbúz és nikotinbölcsség...

Bennem igazán és szépen mindig
és örökké már
csak együtt éltek!..

OBZOR

VIHAR

UGYE, URAM...

Ugye, Uram,
nem fecséreitem el az életem,
amikor siker és pénz helyett
az útról egy bogarat
felvettem?

Amikor az egérfogóban rám meredő
éhes gyöngyszemek vádoltak azzal,
hogy: "Csak enni akartam."
hogy csak azt tettem, amit
az Isten nekem tenni adott.

Nem fecséreitem el az életem,
amikor mindezek fölött megremegtem
és könnyel telt a szemem.

Nem fecséreitem el az életem,
amikor nem építettem házat,
amikor gyermekemnek azt mondtam:
Íme a két kezem,
sok mindent megfogott már,
és el is eresztett,
vagy csak egyszerűen kifolyt belőle.

Mert, ha mindazzal, mit érintek tele lenne,
már talán kezem se lenne.

A FIAM

FIAMNAK

Emlékszel-e majd az esti sétákra
a falun túl hol az élet évszakán
a csillagokig kúsztak az illatok
A Füvesúton a Pallón oly közel
és egyszerű volt az Isten
és természetes hogy
megint gyermek vagyok
Gyermek és barát és tán egy kicsit bolond
Hisz sose tudtam
mi az
szülőnek lenni...
Hittem s hiszem ma is
mint az indusok
Szültek bár kik előttem lettek
de gyermekem gyermeke vagyok

Hidd el nagyon jó embernek lenni
Diófák alatt kis füvek mentén
vigyázni békát gyilkot bogárt
hogy el ne taposd
Betyártanyát ütni árokparton
s tudni hogy vérem
egy új ágban kergeti már
a bennem elfáradt ábrándokat

Mert mit annyit kerestem
Hol van a mindenség
Egy gondolat egy lépés
és egy megőrzött fűszál
amit akkor
szád szegletében rágtál
nem kérni ki érti
az eszünket túléri

GÉRESI BUJASÁG

BODROGKÖZI TÁJ II.

HA HINNI

Ha hinni teljességgel
majd nem tudsz kisfiam,
úgy minden gondolatot
magadtól messze vess.
Elég jó ez a világ addig,
míg nem tudjuk, hogy benne rossz is van...
Meggyötör, tönkre tesz minden ismeret.
Na megnősz, sorsodnak ura légy.
Ha erőd ellankad,
hiába imádság;
a csillagok igen messze vannak...
Hiába várod, nem jön segítség.
Ha majd úgy hiszed,
hogy bűnös vagy kisfiam,
keresd, hogy jóvá tehesd.
Mert ha azt várod, hogy mennyei bocsánat
majdan feloldoz,
már előre minden ügy elveszett.
A vész nyilának útját semmi sem állja,
rád hullnak, nem védnek égi ereszek.

Idődöt fordítsd a stratégiára;
ne háborgasd a tűrő
alvó isteneket...

SZOMORÚ SZERELMES VERS

Harminckét gatyát vettem neked
Harminckét gatyát csak úgy hordtam el
Tiszták voltak ki fehér ki sárga
Először én hívtalak hiába
Majd én nem mentem el

Harminckét gatyát csak úgy hordtam el
Nem nagy dolgok üzleti áruk
Alig láttad színük tisztaságuk
Másnak takartak másnak engedtek

Harminckét gatyát vettem neked
Rongyukkal most padlót törölök fel

A PUSZTÁBAN

TÁVOLI
SZIGETEK
SZERELMEI

NEM ADTAM

Nem adtam semmit sem
Csak
Szegény szép szívemet
Kövekhez vertem
Sóhajom hegedűjét
Betonfalhoz vertem
Lelkem tengerében úszó
Átlátszó halacskát
Kősziklához vertem...

ÉJSZAKA

AZ UTOLSÓ KŐIG SZERETÜNK

AZ UTOLSÓ KŐIG SZERETÜNK
KÖZBEN ELTÖRÜNK EGY KÉT POHARAT
BEVÁGJUK AZ AJTÓT
MAGUNK UTÁN
S ORDÍTUNK ÉJJEL AZ ÚTON
AMÍG A KÖVEK SUHANNAK
MAJD A CSEND KINEVET
ÉS SÍRUNK
DE EZ MÁR NEM SZERETET
ELFOGY
S HALLGATÁSSAL
NYUGTATJUK A CSENDET

LEGENDA

JÓZSEFET ELADJÁK

ÖREG EMBER
UNOKÁJÁVAL

SZERETNÉK

...egyszer szépen kiöltözve,
mint "úriember" előtted
s a világ előtt állni.
Úgy, hogy lásd:
még elegáns vagyok -
s talán - szép...
Hogy meglássék rajtam
nemcsak korom,
de tán a bölcsesség,
mely, bár sok pénzt nem hozott,
s nem tellett belőle
szép ruhára, ékre...
De nekem, végülis eddig még
mindenre tellett:
Te vagy életem éke.

Jaj! Ne sajnáld már, hogy
őszhez kötötted a tavaszt...!

Az idő sohasem csapja be önmagát!
Csak játszik velünk azzal,
hogy nem éltük nyarát...

.....

Szeretnék enyhe-sötét ruhában,
fehér ingben, nyakkendősen
és szép cipőben
előtted állni.

Indulni valahová,
talán egy fényes bálba,
dalog mulatságba,
s mielőtt kilépnénk az ajtón,
- Indulhatunk?

Bokám összevágni,
fényes gombokon villanó fényt
szemedben látni...
Előtted magamat,
hogy érts és láss -
Szépen - megalázni...

EMIL BOLESLAV LUKÁČ

CSAK...

...Szeretni akartalak,
de az nem kellett.
Gyűlölni nem tudlak.
Így leszek –
Istened.

A GÉRESI PINCEK FÖLÖTT

A HELMECI HEGY GÉRES FELŐL

ŐSZ ELÉ

Ősz közeleg
Nézd pereg a szőlő
Az árokparti fű hidegharmattól reszket
Gólyák útján látod
merre megy a nyár

Fázom
jer közelebb
melegítsél meg

Rakjunk tüzet
Fejed idehajtod
s ha szemem meleg könnyel teli
hadd meséljek neked

Hadd meséljek tűzről
mely áldás és megéget
Árnyas bokráról a nyárnak
mi házat kínált
a Félénk szerelemnek
A vízről hogy hívtott és ölelt
tartott és vitt
és lágy volt biztatott
Ne félj! Ússzál
nincs veszély ha szeretsz
Meséljek a sokcsillagú égről
Milyen távoli volt
s most közeli ismerős
Hadd mondjam ha már itt van
Ne legyen ellenség az ősz
s ha itt vagy és vélem reszketsz
meséljem hogy szép fejedem
a haj érő kenyértábla
erdők sóhajtása
tengernek göndör ringató hulláma
gazdag elomlása
régiesen Gileád hegyének

Mondjam meséljem
hogy selymes a tested
s mint távoli keletnek gyöngyei
melleidnek csúcsa
hívogató hajlatod nedved
nárdusnak olaja

Hová lesz minden szó
Körmönfont bölcsesség
ha meghajlik derekad

fűzek tövén álomittas folyó
ha nyúl karod s bódító ívén
lenn
vár az élet
titkos szép kapuja

Közeleg az ősz
Őszülő fejemen
újja nyílt szívemen
a szerelem reszket
Közeleg az ősz
Jaj! mondd
mit ér az eszed
kusza tervek kósza számítások
ha ősznek jöttével
kitárt karod a semmibe ölel
zárt combjaid közt
a vágy aszalódik
elsorvad az álom
s kinyújtott kezedről
bárgyún bámul rád
üres tenyered

Léleknek temploma a test
Szent az anyag
mely szerelemre képes
s amelyet szeretnek
Azért süt a nap
hogymeleget érezd
s vallom
a csillagok is mind
az embereknek égne

Csak az volt szép
mit nem egyedül láttam
jó falat mit mással megosztottam
éne ha másnak dalolhattam
s akit szerettem mit neki adtam
Csak az volt az élet

Ha közeleg az ősz
vagy buja tavasz-nyílás
jaj! vigyázz
magadra ne maradj
Jaj! el ne tévedj!

Ősz közeleg
Nézd leheletem látszik
Fázol te is?
Tegyünk a tűzre

Gyere közelebb
ölelj szoríts
marj harapj...

Kétfejű
kétszívű lény igazán az ember
Ne tudd melyik az enyém
melyik a tied

BUJASÁG II

ÖREGSÉG

TIZENEGYTIZENEGY

Borral oldottam föl akkor a véred...
Magamon hordom, véle mozgok - élek.
Olyan ez már, amit nem fog
sem átok, se vétek.

Télbehajló ős volt,
vénenber volt az év,
úr volt az enyészet.

Most pedig...
Nem tudom más hogyan van véle,
és a sok mások közt te is.
Ám így április
és május fordulóján,
mikor a kertvégi bozótból
felém sír a múlt évi tövis:
idehallik a fülemüle.

Úristen! Hány éve már!
Jött egyszer egy tavasz, s egy ütődött nyár:
magányos magányom ideje.
A belső csend úr lett a világon,
amikor egy éjjel
először életembe
belédalolt egy fülemülepár.

Szent lett a hely és szent az éj,
ahol megkövülve álltam.
Semmit sem értettem,
csak szárnyat kapott a hátam,
csillagok közül nyújtottam kezemet,

A KATARÓI ÖBÖL

MOST KÉRLEK

Hideg a tél
Vigyázz
A hópihék üvegszilánkok
Hol van az élet most
Van-e meleg szíved

Rideg az éj
Egy csillag
kíséri a holdat
Most kérlek
el ne hagyj

Most kérlek
Most kérlek
mind
egy-egy igézet
Most kérlek megmaradj

Igézlek mesékkal
Szöszke eszem
Összegyűrt hitével
Tunguz medvetánccal
borzas fejem része
őszült
sámánkoronámmal

Érted-e igémet

HISZTRIAI ÁLOM II.

PAX ULTIMA

Én már magamnál lelek nyugalmat.
Ha bennem nincs béke,
nincs már sehol a világban.
Az Isten is elveszett, köddé vált
s - mindenné,
s oly érthetően fontos,
miként a semmi,
mely helyett adott a sok-sok, és hatalmas világnak.

Hitem így lett meggyűrt
Minden-semmivé
mely már csak az Ősi génben bízhat,
ahol lapjain percem és sorsom
mind-mind beíratlak,
és ahol sírva, várva,
átkozva s röhögve
állok partján létem emlékfolyamának
őrizve, ami még megmaradt,
már kiegyezvén azzal,
hogy mi az enyém volt,
nem nekem szánták -
majdnem mind
valahol elakadt...

Mondom: csak nálam találok nyugalmat,
s ha egyszer az a végső is eljön,
majd egy dalt,
amit csak én tudok szépen,
eljátszok – magamnak.

OLY SOK FONTOS
DOLOG VAN

OLY SOK FONTOS DOLOG VAN
AZT HISZED
FONTOS AZ HOGY VAGY
ÉS A FÖLD
TELVE VAN VELED
ÉN MEG A FÖLDDEL
AMELYBŐL ÁLMAIM KELTEK

TELVE VAGYOK VELED
MINT A FÖLDDEL ÉN
S HA MAJD ELMÚLTAM
ÉN LESZEK A FÖLD
ÁLMAID EGÉN

EDIRNE

AZ ÖREG SUSZTER

MAGÁNY

HALÁL

Mit lát az elmenő
amikor a végtelenbe kilép?

Két hete nézte a falat,
a sarok szürke homályát,
én meg két hete néztem őt.

Hívta a halált
s bármennyire is próbálták úzni mellőle,
ott rezgett szája szélén már.
Tudta, tudták és tudtuk:
minden hiába, mindenért kár.

Hörgött egész éjjel,
mint fazék a tűzön,
melyből fogy a víz, ahogy száll a gőz.

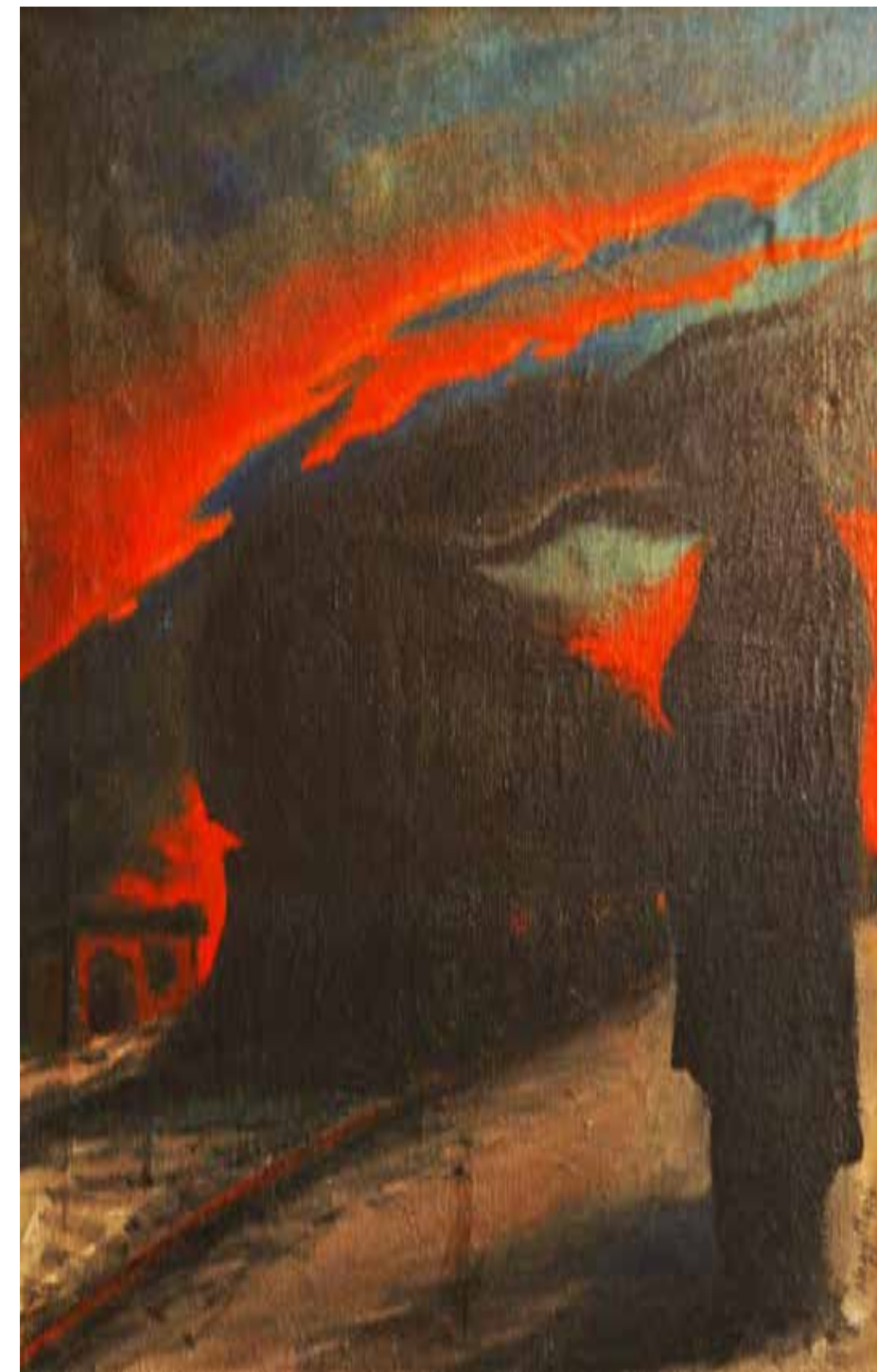
Vártam s gondoltam, meglesem,
hogyan néz ki az Ősi Nagy Titok,
a nagybetűs félelem;
vártam, gondoltam meglesem, mit csinál,
mikor munkába kezd a vég;
az utolsó sóhajjal mi lesz,
és milyen, amikor felszáll?

A hörgés halkult, majd elmaradt,
finoman járt ki-be lehelet.
Néztem a falat én is, meg a homályos sarkat,
s csak később vettem észre,
hogyan - teljesen csönd lett.

A fal fehér maradt,
a sarok is, mint volt:
szürke és sötét.

Semmit se láttam, semmi föl nem tűnt.

Künn az ágon
még csak egy piciny levél se rezdült.

AZ ÁLLOMÁSON

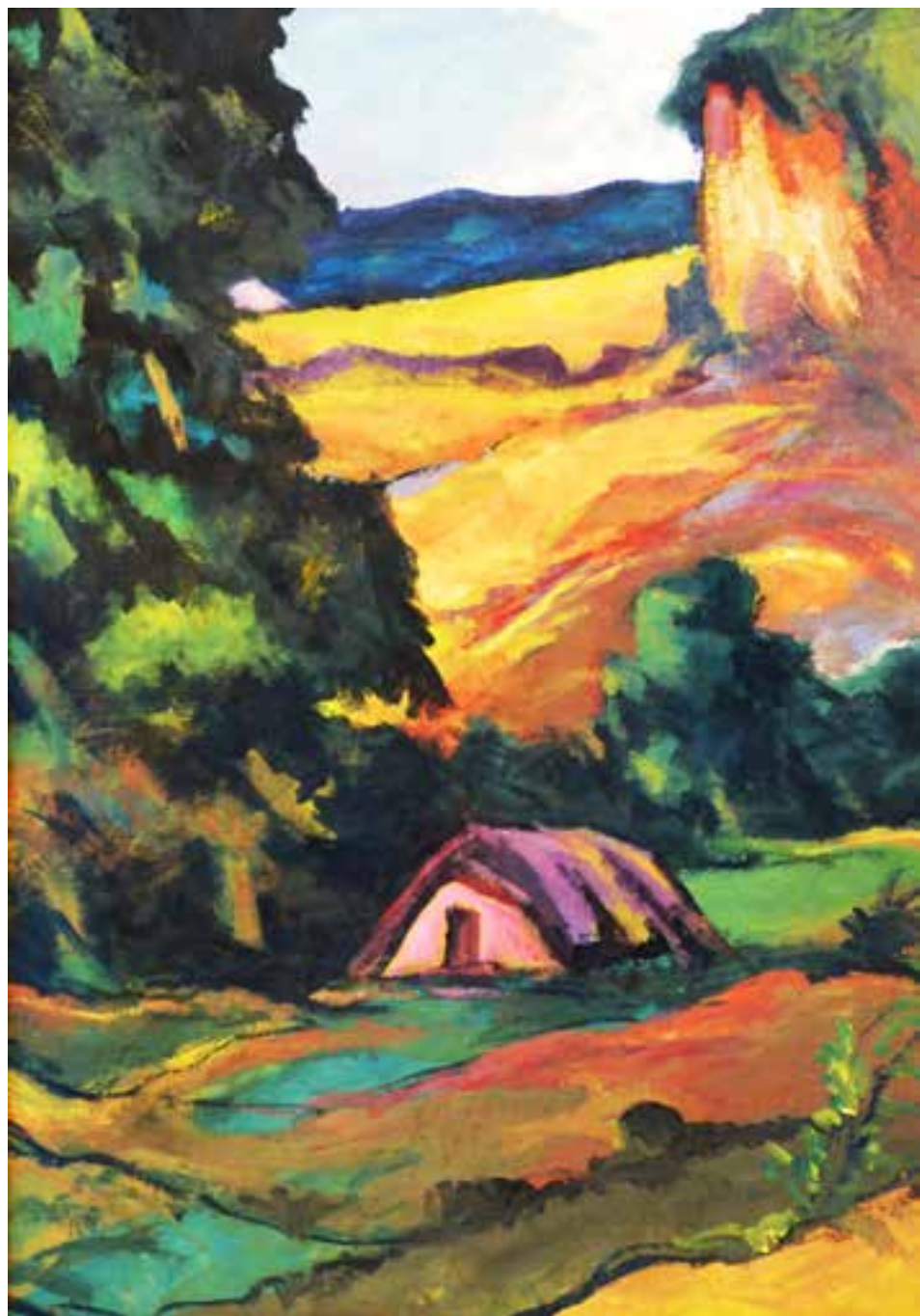
A HATÁR

ÚT

A vágyból
már út lett,
messzibe
vezető.
Fogadás
minden rög,
hívó szó
minden kő.

Akarás?
Nincsen már,
csak Erő
teremtő.
Kimondom:
Meglegyen!
Álmomból
való nő.
Jó? Nem jó?
Önmagát
ítéli.

Az utat
járni kell,
az életet meg –
élni.

BETYÁRTANYA

A SZILASI TEMETŐBEN

Az erdő alja sárga,
Szívemig érnek
a kopaszodott ágak.
Reménynek itt
nem sok helye már.
Inkább leülni
S beszívni az elmúlás illatát,
megkímélni a télbe futó bogárt
s a hallgató ösvényen
ismét végigmenni...
megsiratni, hogy
mennyien szerettek,
s köröttem is itt.
mennyi a földdé vált,
porladó szeretet...

FÁK I.

FÁK II.

SZERETET

GYÖTRELMES BÁNAT

Anyámnak

Oly régen láttam
Szégyellek elmenni kapuja előtt
Inkább messzibb utat választok

Ó önzés!

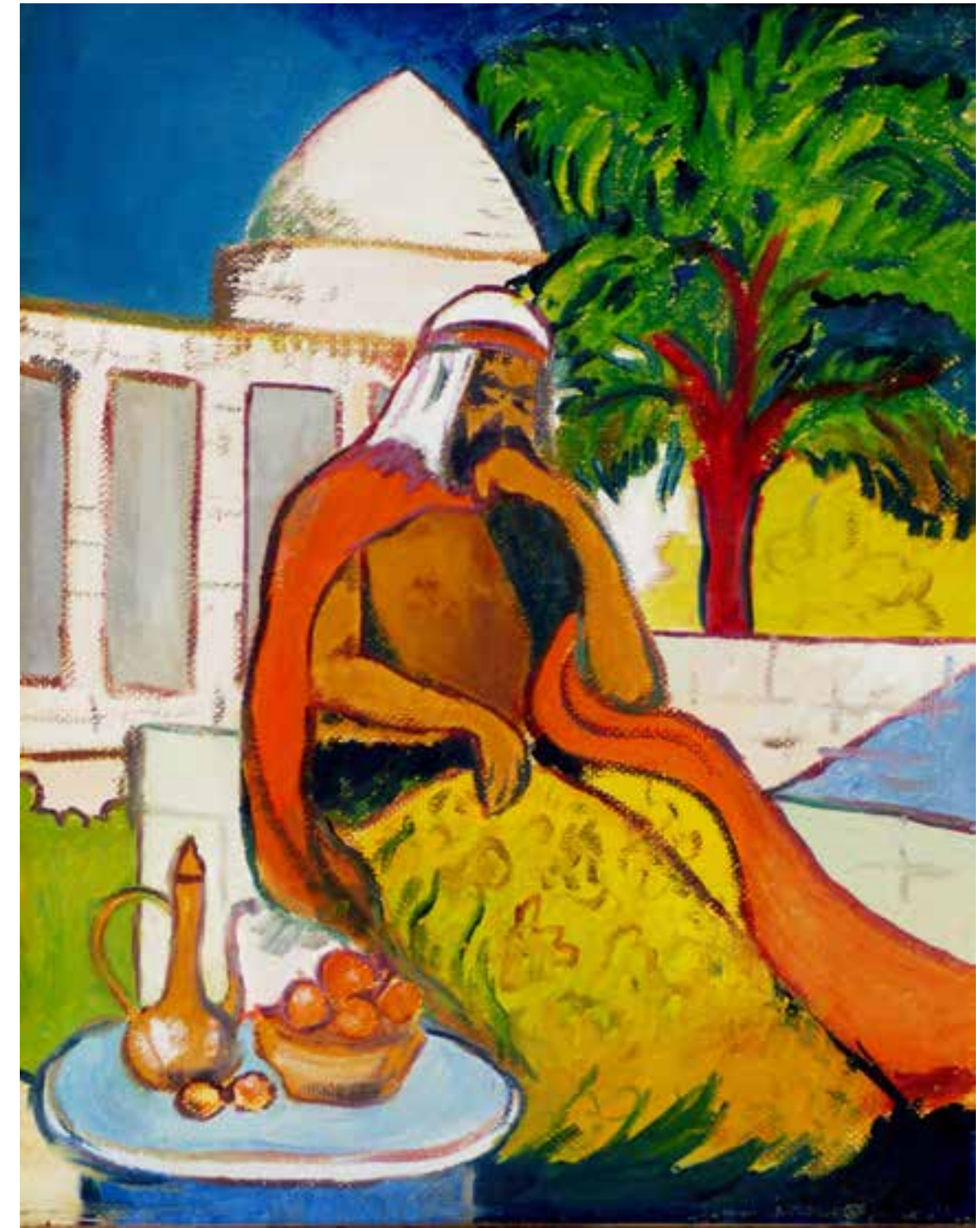
Csak ne lássam
magányában
a gyöngé ablakvilágot

Gyöngé megtört testével
Halk életével
amit csak ő
s az isten
meg tán én értek:
fiát várja...

Ó bűn! Ó átok!
te emberi bolondság
és együgyű vétek

Olyan régen láttam!
Hozzá készültem
de útközben

megálltam...

SALAMON KIRÁLY II

PÁRNÁK KÖZÖTT

ANYÁMNAK A VÉGTELENBE

A köldökszinór
régen elszáradt már
Azóta mindketten haldoklunk
Nem emlékeztél már
de én igen
amikor Pestre indultál
a kórházba hogy gyógyulj
S én nem értettem semmit
sem akkor
s azóta sem...

Csak fogtam mint kis ragacs
az istrángot addig
míg róla
le nem vakartanak...

Nem értettem semmit
sem akkor sem azóta
Hogy éltél ily hosszú ideig!?
hisz oly sokszor bongott át
lelkemen gyásznóta
Nem volt nap s talán óra sem
hogy ne jött volna vélem
szembe a halálod
s benne magamat gyászolva
mint élő elmúlásod

ó anyám!
Mennyi el nem mondott ének-
ami már
csak nékem maradt
s csak a percek cseppjeiben élnék

Hová tegyem
most már mit kezdjek vélek
Elsőszülötted
az az elzüllötted
aki sírba kísér téged
kinek nem maradt más
csak a belényugvás
csak az hogy
ilyen szépen ronda
és halálos az élet

Ha elmegyek majd a temető mellett
föltekintek s a dombon túl
ott hátul látom
amit eddig is olvastam:
apáméhoz
fölvésett nevedet

S ha arra fordul sorsom
hogy nincs kihez fordulnom
hozzátok pár könnyre betérek
Előszedem álmom
melyben tán a tiéd is élnék
s próbálom
próbálom fejteni
mit érnek... mit érek...

ANYÁM

FÁK III

SZABOLCSI TÁJ

ÖNARCKÉP

BECSÜLJÉTEK MEG

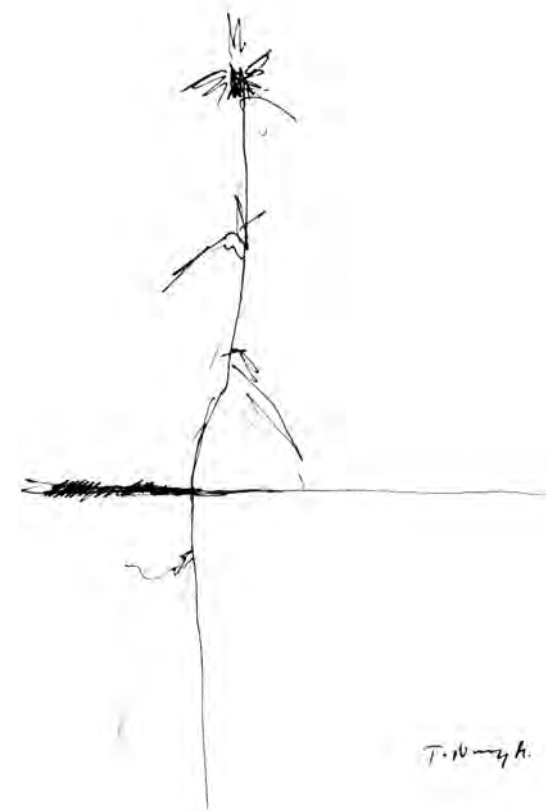
Becsüljétek meg a Köveket
Semmit sem tettek
Nem szóltak
csak feküdtek az úton
meg ahol út sem volt
Csizmával topánnal
rájuk léptetek
s ma is rajtuk jártok
Becsüljétek meg
kiknek nagy a szátok
Mert tudni jó:
sárt minden évszak csinál...
de a jövőhöz
hallgató
köveken értek

CSENDÉLET SZOBORRAL

CSENDÉLET TEÁS KANCSÓVAL

T. v. H.

LEHET

Lehet, hogy egyszer
minden földi elhagy.
Akit szerelem
s akik szerelek:
fogalmak emberek...
Minden lehet;
minden meglehet...!
De ha lépek az úton,
a mezőn,
a kert alá,
legyen már akár tél
vagy nyár,
ha a szívtá égre nézek,
minden csillagával
velem együtt halad.
Utam csillagtársak útja;
Szelíd és vad és konok.
Magányommal
magam pörölök
és magam osztózok.
És mert túlságosan
földi vagyok én is,
sorsom, álmom
nem lehet már más
semmi: csak csillagok.

SINEMOREC

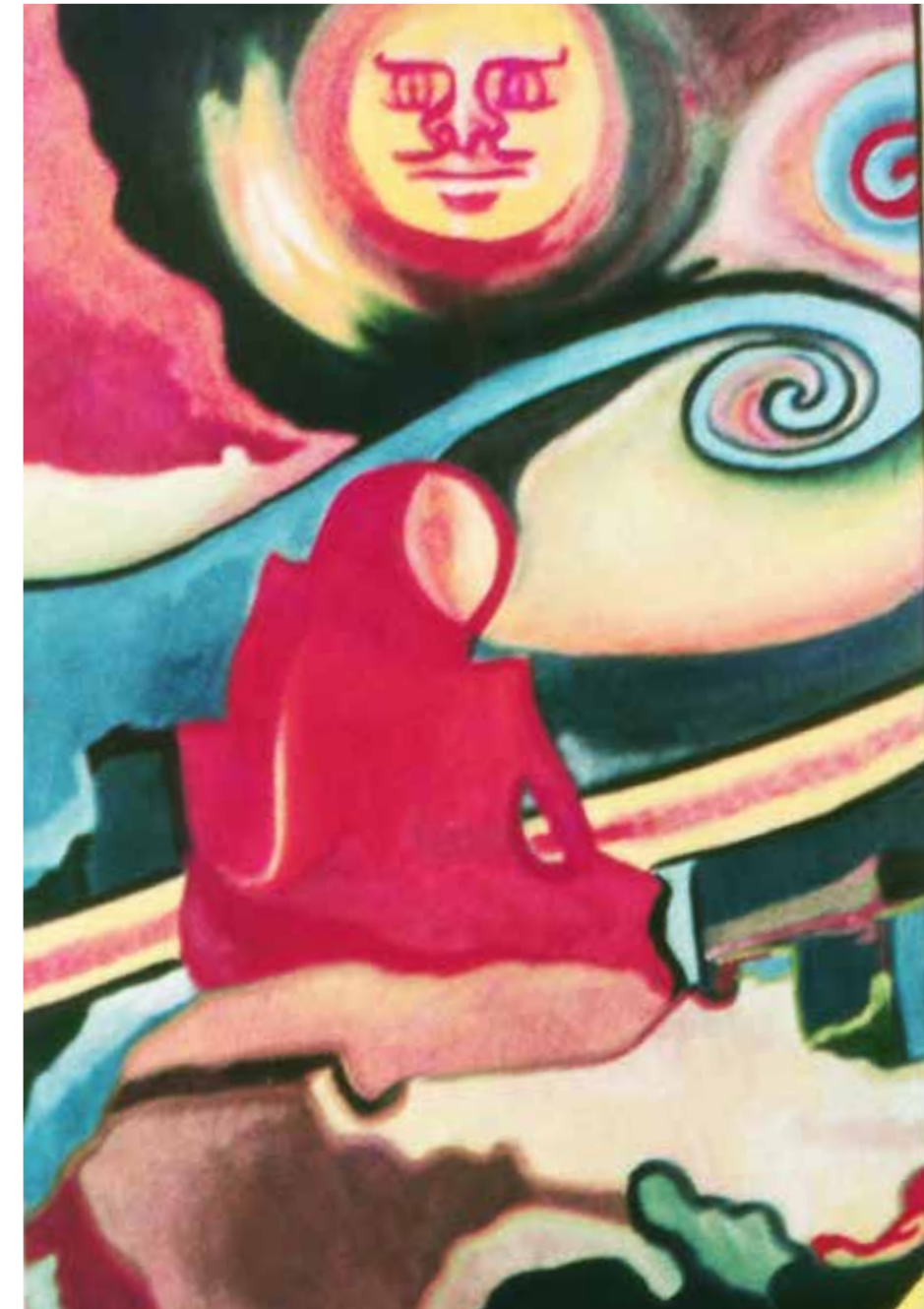
APÁM A VERANDA AJTÓBAN

FALUVÉGI ÁLOM

SZERELMESEK

FANTÁZIA A VÉGTELENSÉGRŐL

UTOLSÓ VERS

Mondja el valaki
Ó, mondja el Nekem:
Ha boros este után
majd másnaposan kel:
Megérte-e – inni?
Mondja el valaki...
Ó, mindenki mondja el:
Ha sír a végünk;
érdemes volt élni?
Megérte születni?

200 % FÉNYÉV

Tiszai Nagy Menyhért néhány egyéni kiállítása:

- Pozsony (SK), 1981
- Nagykapos (SK), Városi Művelődési Központ, 1988
- Seefeld (D), Hungaleria, 1988
- Vaja (HU), Vay Ádám Múzeum, 1991
- Nyíregyháza (HU), Móricz Zsigmond Színház, 1991
- Újfehértó (HU), 1991
- Kisvárd (HU), Városi Könyvtár, 2003
- Kisvárd (HU), Rétközi Múzeum, 2004
- Vásárosnamény (HU), Winkler Ház
- Kassa (SK), Szlovák Technikai Múzeum 1995-2005
- Debrecen (HU), Zöld Út Galéria
- Perbenyik (SK), Nemzetek Galériája
- Csaroda (HU), Balla Gyula Faluház, 2006
- Sátoraljaújhely (HU), Kazinczy Ferencz Múzeum, fiával Nagy Enzoe Zoltánnal, 2007
- Királyhelme (SK), Városi Művelődési Központ, 2008
- Zemplén (SK), Vármegyeháza, 2008
- Királyhelme (SK), Mailáth Múzeum, 2014, posztumusz*
- Pácin (HU), Mágocsy Kastély, 2014, posztumusz*
- Vásárosnamény (HU), Esze Tamás Művelődési Központ, 2015, posztumusz*
- Beregdaróc (HU), 2015, posztumusz*
- Vaja (HU), 2016, posztumusz*

Néhány csoportos kiállításainak a helyszínei:

- Sárospatak (HU), 1979
- Királyhelme (SK), Városi Művelődési Központ, 1989
- Miskolc (HU), Minigaléria, 1994
- Királyhelme (SK), Kisterem, 2000
- Töketerebes (SK), Honismere Múzeum, 2001
- Cigánd (HU), Nagy Dezső Művelődési Központ, 2001
- Dunaszerdahely (SK), ArtMa Galéria, 2003
- Kisvárd (HU), Várszínház és Művészetek Háza, 2003

Tiszai Nagy Menyhért eddig megjelent könyvei:

TE LÁTTAD URAM, 1998, Mécses könyvek
VELED URAM – Imádságok, 2003, Helytörténe Múzeum KT
VERSEK ÉS PRÓZÁK, 2012, Tiszai Nagy Menyhért

